

BESLUT

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT nr 1386/2013/EU

av den 20 november 2013

om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 192.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

(1) Unionen har satt som mål att bli en smart och hållbar ekonomi för alla till 2020 genom en rad politiska strategier och åtgärder för att skapa en utsläppsnål och resurseffektiv ekonomi ⁽⁴⁾.

(2) En rad miljöhandlingsprogram har utgjort ramen för unionens åtgärder på miljöområdet sedan 1973.

⁽¹⁾ EUT C 161, 6.6.2013, s. 77.

⁽²⁾ EUT C 218, 30.7.2013, s. 53.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 24 oktober 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 15 november 2013.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020 och Europeiska rådets slutsatser av den 17 juni 2010 (EUCO 13/10).

(3) Europeiska gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram ⁽⁵⁾ upphörde att gälla i juli 2012, men många åtgärder som inleddes under det programmet håller fortfarande på att genomföras.

(4) I slutbedömningen av det sjätte miljöhandlingsprogrammet drogs slutsatsen att programmet gjorde nytta för miljön och gav en övergripande strategisk vägledning för miljöpolitiken. Trots dessa framsteg kvarstår ohållbara trender inom alla de fyra prioriterade områdena i det sjätte miljöhandlingsprogrammet: klimatförändringar, natur och biologisk mångfald, miljö och hälsa samt livskvalitet och naturresurser och avfall.

(5) I slutbedömningen av det sjätte miljöhandlingsprogrammet underströks några brister. För att målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska kunna nås krävs ett fullt åtagande från medlemsstaternas och de berörda unionsinstitutionernas sida och en villighet att ta ansvar för att programmets avsedda fördelar uppnås.

(6) Enligt Europeiska miljöbyråns rapport *The European Environment – State and Outlook 2010 (SOER 2010)* kvarstår ett antal betydande miljöutmaningar och att dessa kommer att medföra allvarliga konsekvenser om de inte åtgärdas.

(7) Globala systemtrender och utmaningar knutna till befolkningsutveckling, urbanisering, sjukdomar och epidemier, allt snabbare tekniska förändringar och ohållbar ekonomisk tillväxt bidrar till svårigheten att hantera miljöproblemet och uppnå en långsiktigt hållbar utveckling. Att säkerställa unionens långsiktiga välbefinnande kräver att ytterligare åtgärder vidtas för att komma till rätta med dessa utmaningar.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002 om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram (EGT L 242, 10.9.2002, s. 1).

- (8) Det är nödvändigt att fastställa prioriterade mål för unionen till 2020, i linje med en tydlig långsiktig vision för 2050. Detta skulle även skapa en stabil miljö för hållbar investering och tillväxt. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör bygga på de politiska initiativen i Europa 2020-strategin ⁽¹⁾, däribland unionens energi- och klimatpaket ⁽²⁾, kommissionens meddelande om en färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnått samhälle 2050 ⁽³⁾, EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2020 ⁽⁴⁾, färdplanen för ett resurseffektivt Europa ⁽⁵⁾, flaggskeppsiniciativet Innovationsunionen ⁽⁶⁾ och Europeiska unionens strategi för hållbar utveckling.
- (9) Det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör bidra till att unionens redan fastställda miljö och klimatmål uppnås och till att kartlägga luckor i politiken där kompletterande mål kan bli nödvändiga.
- (10) Unionen har enats om att minska sina utsläpp av växthusgaser med minst 20 % till 2020 (30 % på villkor att andra utvecklade länder åtar sig att genomföra motsvarande utsläppsminskningar och att utvecklingsländerna bidrar i motsvarande grad efter sitt ansvar och sin förmåga); säkerställa att 20 % av energiförbrukningen kommer från förnybar energi till 2020, och att åstadkomma en minskning med 20 % av användningen av primär energi jämfört med de beräknade nivåerna, genom förbättrad energieffektivitet ⁽⁷⁾.
- (11) Unionen har enats om att bromsa förlusten av biologisk mångfald och förstöringen av ekosystemtjänster i unionen till 2020, och återställa dem i den mån det går, och att stärka unionens bidrag till att förhindra förlusten av global biologisk mångfald ⁽⁸⁾.
- (12) Unionen stöder målet att stoppa förlusten av världens skogstäckte senast 2030 och att minska den totala tropiska avskogningen med minst 50 % senast 2020 jämfört med 2008 års nivåer ⁽⁹⁾.
- (13) Unionen har enats om att uppnå god status för allt vatten inom unionen till 2015, inbegripet sötvatten (sjöar, vattendrag och grundvatten), vatten i övergångszoner (flodmynningar/deltan) och kustvatten inom en nautisk mil från kusten ⁽¹⁰⁾.
- (14) Unionen har enats om att uppnå goda miljöförhållanden i alla havsvatten inom unionen till 2020 ⁽¹¹⁾.
- (15) Unionen har enats om att uppnå luftkvalitetsnivåer som inte medför betydande negativa effekter på, och risker för, människors hälsa och miljön ⁽¹²⁾.
- (16) Unionen har enats om målet att till 2020 åstadkomma att kemikalier produceras och används på sätt som minimerar betydande negativ inverkan på människors hälsa och miljön ⁽¹³⁾.
- (17) Unionen har enats om att skydda miljön och människors hälsa genom att förhindra och minska de negativa effekterna av generering och hantering av avfall och genom
- ⁽¹⁾ COM(2010) 2020.
- ⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 443/2009 av den 23 april 2009 om utsläppsnormer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon (EUT L 140, 5.6.2009, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 16), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (EUT L 140, 5.6.2009, s. 63), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 98/70/EG, vad gäller specifikationer för bensen, diesel och gasoljor och införande av ett system för hur växthusgasutsläpp ska övervakas och minskas, om ändring av rådets direktiv 1999/32/EG vad gäller specifikationen för bränsle som används av fartyg på inre vattenvägar, och om upphävande av direktiv 93/12/EEG (EUT L 140, 5.6.2009, s. 88), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114), Europaparlamentets och rådets beslut nr 406/2009/EG av den 23 april 2009 om medlemsstaternas insatser för att minska sina växthusgasutsläpp i enlighet med gemenskapens åtaganden om minskning av växthusgasutsläppen till 2020 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 136).
- ⁽³⁾ COM(2011) 112. Färdplanen noterades av rådet i dess slutsatser av den 17 maj 2011 och fick stöd av Europaparlamentet i dess resolution av den 15 mars 2012 (P7-TA (2012)0086).
- ⁽⁴⁾ COM(2011) 244.
- ⁽⁵⁾ COM(2011) 571.
- ⁽⁶⁾ COM(2010) 546.
- ⁽⁷⁾ Europeiska rådet av den 8 och 9 mars 2007.
- ⁽⁸⁾ Europeiska rådets slutsatser av den 25 och 26 mars 2010 (EUCO 7/10); rådets slutsatser av den 15 mars 2010 (7536/10); COM(2011) 244.
- ⁽⁹⁾ Rådets slutsatser av den 4 december 2008 (16852/08).
- ⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).
- ⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).
- ⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG; Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa (EUT L 152, 11.6.2008, s. 1).
- ⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG; genomförandeplanen från Johannesburg (WSSD 2002).

- att minska resursanvändningens allmänna inverkan och förbättra dess effektivitet genom tillämpning av följande avfallshierarki: förebyggande, bearbetning för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och deponering ⁽¹⁾.
- (18) Unionen har enats om att stimulera övergången till en grön ekonomi och eftersträva en absolut frikoppling mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring ⁽²⁾.
- (19) Unionen har enats om att eftersträva en värld utan nettoförstöring av mark inom ramen för en hållbar utveckling ⁽³⁾.
- (20) I enlighet med artikel 191.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) syftar unionens miljöpolitik till en hög skyddsnivå med beaktande av de olika förutsättningar som råder inom unionens olika regioner och bygger på försiktighetsprincipen och principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att miljöförstöring företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren betalar.
- (21) Åtgärder för att de prioriterade målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska nås bör vidtas på olika politiska nivåer, i enlighet med subsidiaritetsprincipen.
- (22) Det är viktigt att det sker ett öppet samarbete med icke-statliga aktörer för att det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska bli en framgång och de prioriterade målen ska kunna nås.
- (23) Förlust av biologisk mångfald och förstöring av ekosystem i unionen har inte bara stora effekter på miljön och människors välbefinnande, de påverkar även framtida generationer och är kostsamt för samhället som helhet, särskilt för ekonomiska aktörer i sektorer som är direkt beroende av ekosystemtjänster.
- (24) Det finns betydande utrymme för att minska utsläppen av växthusgaser och förbättra energi- och resurseffektiviteten inom unionen. Det kommer att minska belastningen på miljön och bidra till konkurrenskraft och nya källor för tillväxt och arbetstillfällen genom kostnadsbesparingar från förbättrad effektivitet, försäljningen av uppfinningar och bättre resursförvaltning under hela livscykeln. För att frigöra denna potential bör unionen inom en mer omfattande klimatpolitik ta hänsyn till att alla ekonomiska sektorer måste bidra till att bekämpa klimatförändringarna.
- (25) Miljöproblem och miljöpåverkan fortsätter att utgöra stora risker för människors hälsa och välbefinnande, men åtgärder som förbättrar miljön kan ge fördelar.
- (26) Genomförande av unionens miljöregelverk fullt ut i hela unionen är en bra investering för miljön och människors hälsa, liksom för ekonomin.
- (27) Unionens miljöpolitik bör även fortsättningsvis bygga på en god kunskapsbas och bör säkerställa att underlaget som ligger till grund för utformning av politiken, däribland fall där försiktighetsprincipen har åberopats, är mer begripligt på alla nivåer.
- (28) Miljö- och klimatmålen bör stödjas med lämpliga investeringar, och medel bör användas mer effektivt i linje med dessa mål. Användningen av offentlig-privata initiativ bör uppmuntras.
- (29) Integrering av miljö inom alla relevanta politikområden är avgörande för att minska miljöpåverkan från andra sektorer och politikområden, och för att miljö- och klimatmål ska kunna uppfyllas.
- (30) Unionen är tätbefolkad, och över 70 % av dess medborgare lever i städer eller stadsnära områden och står inför särskilda miljö- och klimatrelaterade utmaningar.
- (31) Många miljöutmaningar är globala och kan endast lösas fullt ut genom ett övergripande globalt samarbete, medan andra miljöutmaningar har en starkt regional karaktär. Detta kräver samarbete med partnerländer, däribland grannländer och utomeuropeiska länder och territorier.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽²⁾ Rådets slutsatser av den 11 juni 2012 (11186/12); COM(2011) 571.

⁽³⁾ Förenta nationernas generalförsamlings resolution A/Res/66/288 av den 27 juli 2012 om resultaten från konferensen Rio + 20, med titeln *The Future We Want*.

- (32) Det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör inom unionen och på internationell nivå stödja genomförandet av resultatens av och åtagandena från Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling 2012 (Rio + 20) och som syftar till att omvandla den globala ekonomin till en inkluderande och grön ekonomi, inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.
- (33) En lämplig kombination av politiska styrmedel skulle ge företag och konsumenter bättre kunskap om hur deras handlingar påverkar miljön och styra denna påverkan. Sådana politiska styrmedel kan vara ekonomiska incitament, marknadsbaserade styrmedel, informationskrav och frivilliga verktyg och åtgärder som kompletterar lagstiftningen samt engagerar berörda parter på olika nivåer.
- (34) Alla åtgärder och mål som ingår i det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör förbättras i enlighet med principerna om smart lagstiftning ⁽¹⁾ och, vid behov, omfattas av en utförlig konsekvensbedömning.
- (35) Framstegen med att uppfylla målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet bör övervakas, utvärderas och analyseras utifrån överenskomna indikatorer.
- (36) I enlighet med artikel 192.3 i EUF-fördraget bör de mål som ska prioriteras i fråga om unionens miljöpolitik anges i ett allmänt handlingsprogram.
- (37) För de prioriterade mål som anges i detta beslut identifieras ett antal åtgärder i det sjunde miljöhandlingsprogrammet, som anges i bilagan, som syftar till att uppnå dessa mål.
- (38) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att upprätta ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen med angivande av prioriterade mål, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av det handlingsprogrammets omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ett allmänt handlingsprogram för unionen på miljöområdet för perioden fram till och med den 31 december 2020 (nedan kallat *det sjunde miljöhandlingsprogrammet*), som anges i bilagan, antas härmed.

Artikel 2

1. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska ha följande prioriterade mål:

- a) Att skydda, bevara och stärka unionens naturkapital.
- b) Att omvandla unionen till en resurseffektiv, grön, konkurrenskraftig och utsläppsnål ekonomi.
- c) Att skydda unionens medborgare mot miljöbelastningar och risker för hälsa och välbefinnande.
- d) Att få största möjliga fördelar av unionens miljölagstiftning genom förbättrat genomförande.
- e) Att förbättra kunskaps- och faktaunderlaget för unionspolitik för miljön.
- f) Att säkerställa investeringar för miljö- och klimatpolitik och ta itu med externa kostnader för miljöeffekter.
- g) Att förbättra miljöintegrering och politiskt samstämmighet.
- h) Att förbättra hållbarheten i unionens städer.
- i) Att öka unionens effektivitet i att möta internationella miljö- och klimatrelaterade utmaningar.

2. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska grundas på försiktighetsprincipen, principerna om förebyggande åtgärder och om åtgärdande av föroreningar vid källan och principen att förorenaren betalar.

3. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska bidra till en hög miljöskyddsnivå och hög livskvalitet och välbefinnande för medborgarna.

⁽¹⁾ COM(2010) 543.

4. Alla åtgärder och mål som ingår i det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska föreslås och genomföras i enlighet med principerna om smart lagstiftning och, vid behov omfattas av en utförlig konsekvensbedömning.

Artikel 3

1. De relevanta unionsinstitutionerna ansvarar tillsammans med medlemsstaterna för att vidta lämpliga åtgärder för att de prioriterade målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet genomförs. Åtgärder ska vidtas med beaktande av principerna om tilldelade befogenheter, subsidiaritet- och proportionalitet, i enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen.

2. Offentliga myndigheter på alla nivåer ska arbeta tillsammans med företag och arbetsmarknadens parter, civilsamhället och enskilda medborgare vid genomförandet av det sjunde miljöhandlingsprogrammet.

Artikel 4

1. Kommissionen ska se till att genomförandet av relevanta delar av det sjunde miljöhandlingsprogrammet övervakas inom ramen för den regelbundna övervakningsprocessen i Europa 2020-strategin. Denna process ska hämta information från Europeiska miljöbyråns indikatorer om miljöns tillstånd samt de indikatorer som används för att övervaka genomförandet av befintliga miljö- och klimatrelaterade bestämmelser och mål, såsom klimat- och energimål, mål för biologisk mångfald och milstolpar för resurseffektivitet.

2. Kommissionen ska även göra en utvärdering av det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Den utvärderingen ska bland annat grunda sig på miljöbyråns rapport om miljöns tillstånd och på ett samråd med berörda parter. Kommissionen ska i god tid före det att det sjunde miljöhandlingsprogrammet löper ut lägga fram en rapport som bygger på denna utvärdering för Europaparlamentet och rådet.

3. Mot bakgrund av den utvärderingen och annan relevant politikutveckling ska kommissionen, om lämpligt, i god tid lägga fram ett förslag om ett åttonde miljöhandlingsprogram för att undvika en lucka mellan det sjunde och det åttonde miljöhandlingsprogrammet.

Artikel 5

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Strasbourg den 20 november 2013.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

V. LEŠKEVIČIUS

Ordförande

BILAGA

DET SJUNDE MILJÖHANDLINGSPROGRAMMET TILL 2020 – ATT LEVA GOTT INOM PLANETENS GRÄNSER

1. Följande vision för 2050 är avsedd att vara en vägledning för åtgärder fram till 2020 och därefter:

År 2050 lever vi gott inom planetens ekologiska gränser. Vårt välstånd och vår goda miljö bygger på en innovativ kretsloppsekonomi där ingenting slösas bort och där naturresurser förvaltas hållbart och biologisk mångfald skyddas, värderas och återställs på sätt som stärker vårt samhälles motståndskraft. Vår utsläppssnåla tillväxt är sedan länge frikopplad från resursanvändningen och anger takten för ett säkert och hållbart globalt samhälle.

ETT HANDLINGSPROGRAM TILL 2020

2. Under de senaste 40 åren har ett brett spektrum av miljölagar införts, som sammantaget utgör världens mest omfattande moderna normer. Detta har bidragit till att lösa några av de allvarligaste miljöfrågorna för medborgare och företag inom unionen.
3. Utsläppen av föroreningar till luft, vatten och mark har minskat betydligt under de senaste årtiondena, liksom växthusgaserna de senaste åren. Unionens kemikalielagstiftning har moderniserats, och användningen av många giftiga och farliga ämnen såsom bly, kadmium och kvicksilver har begränsats i de produkter som finns i de flesta hushåll. Unionens medborgare kan glädjas åt en vattenkvalitet som är bland den bästa i världen, och över 18 % av unionens yta och 4 % av dess hav har avsatts som skyddade naturområden.
4. Unionens miljöpolitik har stimulerat uppfinningar och investeringar i miljövänliga varor och tjänster, vilket gett arbetstillfällen och exportmöjligheter⁽¹⁾. Successiva utvidgningar har lett till bättre normer för miljöskydd i en stor del av den europeiska kontinenten, och unionens ansträngningar har bidragit till ökade internationella åtaganden för att bekämpa klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald, och till lyckade globala ansträngningar att få bort ozonförstörande ämnen och blybensin.
5. Stora framsteg har också gjorts för att integrera miljömålen i andra politikområden och verksamheter inom unionen. I den reformerade gemensamma jordbrukspolitiken är sedan 2003 direktstöden kopplade till krav på att jordbrukarna upprätthåller god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden och att uppfyller tillämpliga miljölagar. Att bekämpa klimatförändringar har blivit en del av energipolitiken, och det har gjorts framsteg med att integrera frågor som rör resurseffektivitet, klimatförändringar och energieffektivitet i andra viktiga sektorer som transporter och byggnader.
6. Det finns dock många miljötrender inom unionen som fortsätter ge anledning till oro, inte minst på grund av att unionens befintliga miljölagstiftning inte genomförs i tillräckligt hög grad. Endast 17 % av de arter och livsmiljöer som enligt habitatdirektivet⁽²⁾ bedöms ha gynnsam bevarandestatus och försämringen och förlusten av naturkapital äventyrar försöken att nå unionens mål för biologiska mångfald och klimatförändringar. En sådan status på arter och livsmiljöer samt försämringen och förlusten av naturkapital har höga följdkostnader som ännu inte har värderats korrekt i vårt ekonomiska och sociala system. 30 procent av unionens yta är mycket fragmenterad, vilket påverkar den ekologiska konnektiviteten och därmed ekosystemens hälsa och deras förmåga att tillhandahålla ekosystemtjänster och lämpliga livsmiljöer för arter. Det har visserligen gjorts framsteg inom unionen för att frikoppla tillväxten från utsläpp av växthusgaser, resursanvändning och miljöpåverkan, men resursanvändningen i stort är fortfarande ohållbar och ineffektiv, och avfallet hanteras ännu inte på rätt sätt. Till följd av detta går företag i unionen miste om de betydande möjligheter som resurseffektivitet kan innebära i fråga om konkurrenskraft, kostnadsminskningar, förbättrad produktivitet och leveransrygghet. Vattenkvaliteten och luftföroreningarna är fortfarande problematiska i många delar av Europa, och unionens medborgare utsätts fortfarande för farliga ämnen som kan skada deras hälsa och välbefinnande. Ohållbar markanvändning förstör bördiga jordar, och jordförsämringen fortsätter, vilket får följder för den globala livsmedelstryggheten och målen om biologisk mångfald.
7. Miljö- och klimatförändringar inom unionen orsakas i allt högre grad av globala utvecklingstrender, exempelvis i fråga om befolkning, konsumtion, produktions- och handelsmönster och snabba tekniska framsteg. Sådan

⁽¹⁾ *The economic benefits of environmental policy* (IES, Vrije Universiteit Amsterdam, 2009); COM(2012) 173; *Implementing EU Legislation for Green Growth* (BIO Intelligence Service 2011).

⁽²⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

utveckling kan visserligen erbjuda stora möjligheter till ekonomisk tillväxt och samhälligt välbefinnande, men de innebär även utmaningar och osäkerhet för unionens ekonomi och samhälle och orsakar miljöförstöring i hela världen (1).

8. Priserna på nödvändiga råvaror, metaller och energi tvingas upp genom de nuvarande slösaktiga produktion- och konsumtionssystemen i världsekonomin, i kombination med en växande global efterfrågan på varor och tjänster och utarmningen av resurser, vilket skapar mer föroreningar och avfall, ökar utsläppen av växthusgaser och förvärrar markförstöring, avskogning och förlust av biologisk mångfald. Nära två tredjedelar av världens ekosystem håller på att försämrats (2), och det finns uppgifter som tyder på att planetens gränser för förlust av biologisk mångfald, klimatförändringar och kvävet kretslopp redan har överskridits (3). År 2030 väntas ett globalt vattenunderskott på 40 % om inte betydande framsteg görs för att förbättra resurseffektiviteten. Det finns också en risk för att klimatförändringarna ytterligare kommer att förvärra dessa problem, med höga kostnader som följd (4). År 2011 uppgick kostnaderna i världen för katastrofer som delvis berodde på klimatförändringar till över 300 miljarder EUR. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har varnat för att fortsatt förstöring och utarmning av naturkapitalet riskerar att leda till oåterkalleliga förändringar, som kan hota två sekler av ökad levnadsstandard och medföra stora kostnader (5).
9. Att hantera vissa av dessa komplexa frågor kommer att kräva att all befintlig miljöteknik tas i anspråk och att industrin ständigt utvecklas och tar till sig bästa tillgängliga teknik och nya uppfinningar, liksom en ökad användning av marknadsbaserade instrument. Det krävs också snabba framsteg inom lovande områden av vetenskap och teknik. Detta bör möjliggöras genom stöd till forskning och genom att skapa villkor som stimulerar privata investeringar i forskning. Samtidigt föreligger ett behov av att bättre förstå den nya teknikens eventuella risker för miljön och människors hälsa, och av att bedöma och hantera dessa risker bättre. Detta är en förutsättning för att allmänheten ska acceptera ny teknik, och för att unionen effektivt och i rätt tid ska kunna identifiera och reagera på potentiella risker som är förknippade med tekniska utvecklingar. Stora tekniska innovationer bör åtföljas av offentliga dialoger och deltagandeprocesser.
10. För att vi ska kunna leva väl i framtiden bör omedelbara, samlade åtgärder vidtas nu för att förbättra ekologisk resiliens och maximera de fördelar som miljöpolitiken kan ge ekonomi och samhälle med hänsyn till planetens ekologiska gränser. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet speglar unionens åtaganden att omvandlas till en inkluderande grön ekonomi som säkrar tillväxt och utveckling, skyddar människors hälsa och välbefinnande, ger anständiga arbetstillfällen, minskar ojämlikheterna och investerar i och bevarar den biologiska mångfalden inklusive dess ekosystemtjänster – naturkapitalet – för dess egenvärde och väsentliga bidrag till människors välbefinnande och ekonomiskt välbefinnande.
11. Denna omvandling till en inkluderande grön ekonomi förutsätter att miljöfrågorna integreras i andra politikområden, såsom energi, transporter, jordbruk, fiske, handel, ekonomi och industri, forskning och innovation, sysselsättning, utveckling, utrikes frågor, säkerhetsfrågor, utbildning samt socialpolitik och turism, för att få ett sammanhängande synsätt. Åtgärder inom unionen bör också kompletteras med utökade globala åtgärder och samarbete med grannländer för att ta itu med gemensamma utmaningar.
12. Unionen har inlett omvandlingen med långsiktiga, integrerade strategier för att stoppa förlusten av biologisk mångfald (6), förbättra resurseffektiviteten (7) och genomföra övergången till ett säkert och hållbart utsläppsnått samhälle (8). Kommissionen har även lagt in miljöhänsyn och miljömål i nya initiativ inom andra politiska huvudområden, inklusive energi (9) och transporter (10), och strävat efter att öka miljönyttan genom att reformera unionens jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitik, fiskeripolitik och sammanhållningspolitik, och vidareutveckla de resultat som uppnåtts hittills. I detta hänseende är tvärvillkor särskilt viktiga för att bidra till jordbrukets hållbarhet, genom att främja skyddet av sårbara ekosystem såsom vattenförekomster, mark och habitat.

(1) SEC(2011) 1067; The European Environment – State and Outlook 2010: Assessment of Global Megatrends (SOER 2010).

(2) Rapport från FN:s generalsekreterares högnivåpanel om global hållbarhet, *Resilient People, Resilient Planet: A future worth choosing*, 2012.

(3) Det har fastställts trösklar för nio *planetära gränser* som när de en gång har passerats kan leda till oåterkalleliga förändringar som kan få katastrofala följder för människan, exempelvis: klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, global användning av sötvatten, försurning av haven, kretsloppen för kväve och fosfor och förändrad markanvändning (Ecology and Society, vol. 14, nr 2, 2009).

(4) Enligt Sternrapporten om klimatförändringens ekonomi kommer de sammanlagda kostnaderna för klimatförändringarna, om inga åtgärder vidtas, att motsvara en förlust av minst 5 % av den globala bruttonationalprodukten (BNP) per år. Om fler risker och effekter räknas med kan denna siffra öka till 20 % av BNP.

(5) OECD Environmental Outlook to 2050: The Consequences of Inaction (report 2012).

(6) COM(2011) 244.

(7) COM(2011) 571.

(8) COM(2011) 112.

(9) COM(2011) 885.

(10) COM(2011) 144.

13. Unionen har undertecknat ett stort antal rättsligt bindande åtaganden inom ramen för multilaterala miljööverenskommelser och politiskt bindande miljöåtaganden, bland annat dem som man enades om vid FN:s konferens om hållbar utveckling (Rio + 20) ⁽¹⁾. I rapporten från Rio + 20 erkänns en inkluderande och grön ekonomi som ett viktigt verktyg för att åstadkomma hållbar utveckling och fattigdomsutrotning. Dokumentet anger en handlingsram som omfattar samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling (miljömässig, social och ekonomisk), där många av insatserna finns med bland de prioriterade målen för det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Vid Rio + 20 enades parterna också om att utveckla hållbara utvecklingsmål som är i linje med och ingår i FN:s utvecklingsagenda för perioden efter 2015, för att stärka den institutionella ramen och utarbeta en finansieringsstrategi för hållbar utveckling. Rio + 20 antog även ett globalt tioårigt ramprogram för hållbar produktion och konsumtion. Unionen och dess medlemsstater bör nu se till att dessa åtaganden genomförs inom unionen och bör främja genomförandet av dem globalt.
14. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet är ett komplement till dessa ansträngningar genom att det anger prioriterade mål som unionen ska uppnå under perioden fram till 2020. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska stödja genomförande och uppmuntra åtgärder på alla nivåer och främja miljö- och klimatinvesteringar, även bortom 2020.
15. I många fall kommer åtgärder för att de prioriterade målen ska nås krävas främst på nationell, regional eller lokal nivå, i enlighet med subsidiaritetsprincipen. I andra fall kommer det att krävas ytterligare åtgärder på unionsnivå och internationell nivå. Allmänheten bör också spela en viktig roll och hållas välinformerad om miljöpolitiken. Eftersom miljöpolitiken är ett område med delad befogenhet inom unionen, är ett av syftena med det sjunde miljöhandlingsprogrammet att upprätta gemensamma mål och skapa lika villkor för företag och offentliga myndigheter. Tydliga mål ger också opinionsbildare och andra berörda parter som regioner och städer, företag och arbetsmarknadens parter samt enskilda medborgare vägledning och förutsägbara villkor för åtgärder.
16. Integrerad och sammanhängande utveckling av miljö- och klimatpolitiken kan bidra till att säkerställa att unionens ekonomi och samhälle är väl förberedda för att möta ovannämnda utmaningar. Sådana åtgärder kommer att kräva att fokus läggs på följande tre tematiska mål:
- a) Skydd, bevarande och stärkande av unionens naturkapital.
  - b) Omvandling av unionen till en resurseffektiv, grön och konkurrenskraftig och koldioxidneutral ekonomi.
  - c) Skydd för unionens medborgare mot miljöbelastningar och risker för hälsa och välbefinnande.

Dessa tre tematiska mål hör ihop, och man bör sträva efter att uppnå dem parallellt med varandra. Åtgärder som vidtas inom det ena målet kommer ofta att bidra till att uppnå de övriga målen. Att förbättra resurseffektiviteten kommer till exempel att minska belastningen på naturkapitalet, och att stärka motståndskraften hos unionens naturkapital kommer att gynna människors hälsa och välbefinnande. Åtgärder för mildrande av och anpassning till klimatförändringarna kommer att öka återhämtningsförmågan hos unionens ekonomi och samhälle och samtidigt stimulera innovation och skydda unionens naturresurser.

TEMATISKA PRIORITERINGAR

Prioriterat mål 1: Att skydda, bevara och stärka unionens naturkapital

17. Unionens ekonomiska välbefinnande vilar på dess naturkapital, dvs. dess biologiska mångfald, vilket innefattar ekosystemen som tillhandahåller viktiga varor och tjänster såsom bördig jord och mångfunktionella skogar, produktiva marker och hav, sötvatten av hög kvalitet, ren luft, pollinering, klimatreglering och skydd mot naturkatastrofer. En betydande del av unionens lagstiftning syftar till att skydda, bevara och stärka naturkapitalet, inklusive ramdirektivet för vatten ⁽²⁾, ramdirektivet om en marin strategi ⁽³⁾, direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse ⁽⁴⁾, direktivet om nitrater ⁽⁵⁾, översvämningsdirektivet ⁽⁶⁾, direktivet om prioriterade

⁽¹⁾ FN:s generalförsamlings resolution A/Res/66/288.

⁽²⁾ Direktiv 2000/60/EG.

⁽³⁾ Direktiv 2008/56/EG.

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (EGT L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (EGT L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker (EUT L 288, 6.11.2007, s. 27).

ämnen ⁽¹⁾, ramdirektivet för luftkvalitet och relaterade direktiv ⁽²⁾ samt habitat- och fågeldirektiven ⁽³⁾. Lagstiftningen för hantering av klimatförändringar, kemikalier, industriutsläpp och avfall bidrar också till att minska påfrestningarna på marken och den biologiska mångfalden, inbegripet ekosystemen, arterna och livsmiljöerna samt minska utsläpp av näringsämnen.

18. Färsk bedömning visar dock att den biologiska mångfalden inom unionen fortfarande utarmas och att de flesta ekosystem har försämrats allvarligt ⁽⁴⁾ till följd av olika påfrestningar. Invasiva främmande arter utgör till exempel större risker för växter, djurs och människors hälsa, miljön och ekonomin än man tidigare trott. I EU:s strategi för biologisk mångfald till 2020 fastställs mål och åtgärder som krävs för att vända denna negativa utveckling, stoppa förlusten av biologisk mångfald och försämringen av ekosystemtjänsterna senast 2020 och återställa dem så mycket som möjligt ⁽⁵⁾. Det är nödvändigt att påskynda genomförandet av den strategin för att unionen ska nå sitt överordnade mål för biologisk mångfald till 2020. I strategin finns särskilda bestämmelser för att underlätta genomförandet av habitat- och fågeldirektiven samt Natura 2000, men för att det överordnade målet ska nås krävs det att all befintlig lagstiftning om skydd av naturkapitalet genomförs fullt ut.
19. Trots kravet i ramdirektivet för vatten på att skydda, förbättra och återställa alla förekomster av yt- och grundvatten, och avsevärda insatser fram till i dag, kommer målet om *god ekologisk status* till 2015 endast att uppnås för 53 % av unionens ytvatten ⁽⁶⁾. Målet i ramdirektivet om en marin strategi att uppnå *god miljöstatus* till 2020 är också allvarligt hotat, bland annat på grund av fortsatt överfiske, förorening (inklusive undervattensbuller och marint avfall) samt effekterna av den globala uppvärmningen såsom havsförsurning i Europas hav. Särskilt i Medelhavet och Svarta havet, där de flesta av kuststaterna inte är medlemsstater i unionen kommer ett nära samarbete inom unionen och med dess grannländer att vara nödvändigt för att ta itu med dessa utmaningar på ett effektivt sätt. Unionens politik mot luftföroreningar och industriutsläpp har visserligen bidragit till att minska många typer av föroreningar, men ekosystemen lider fortsatt av alltför stor kväve- och svaveldeposition och ozonförorening med anknytning till utsläpp från transporter, kraftproduktion och ohållbara jordbruksmetoder.
20. Att skydda, bevara, stärka och värdera unionens naturkapital förutsätter därför också att problemen åtgärdas vid källan, bland annat genom att målen för naturkapitalet bättre integreras i utvecklingen och genomförandet av andra politikområden, och genom att man ser till att policyåtgärder är samstämmiga och ger ömsidiga fördelar. Miljökomponenterna i kommissionens reformförslag, särskilt i fråga om unionens jordbruks-, fiskeri- och sammanhållningspolitik, med stöd av miljöanpassningsförslagen för unionens budget enligt den fleråriga budgetramen för 2014–2020 är utformade för att stödja de målen. Eftersom jord- och skogsbruk tillsammans upptar 78 % av unionens landyta är de avgörande för bevarandet av naturresurserna, särskilt vatten och mark av god kvalitet samt den biologiska mångfalden och olika kulturlandskap. En miljöanpassning av den gemensamma jordbrukspolitiken främjar miljövänliga jord- och skogsbruksmetoder såsom diversifiering av grödor, skydd av permanent gräs- och betesmark och hållbart skogsjordbruk, och kommer också att främja inrättande och skötsel av ekologiskt värdefulla jordbruks- och skogsområden, bland annat genom extensiva och traditionella metoder. Det kommer också att öka kapaciteten hos sektorn för markanvändning, förändring av markanvändning och skogsbruk att fungera som en kolsänka. En mycket viktig beståndsdel av ett hållbart jordbruk är att det bedrivs med ansvarskänsla gentemot framtida generationer och samtidigt förblir resurseffektivt och produktivt.
21. Unionen har världens största havsområde och har därför ett stort ansvar för att skydda havsmiljön. Den marina sektorn erbjuder ekonomiska möjligheter inom fiske, sjöfart, vattenbruk och råvaruutvinning, men havsmiljön bör nyttjas på ett sätt som är förenligt med bevarande och hållbar förvaltning av marina och kustnära ekosystem. I anslutning till detta kan den fysiska planeringen i kust- och havsområden och en integrerad kustförvaltning inom och mellan medlemsstaterna spela en effektiv roll i samordningen av en hållbar användning av havs- och kustområden, vid tillämpning av det ekosystembaserade synsättet på förvaltningen av olika sektorsverksamheter i de områdena. Havsmiljön är inte tillräckligt skyddad, delvis på grund av att slutförandet av nätverket Natura 2000 försenats, vilket kräver ytterligare insatser från medlemsstaterna. Skyddade havsområden behöver också förvaltas på ett effektivare sätt.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och sedan upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG (EUT L 348, 24.12.2008, s. 84).

⁽²⁾ Direktiv 2008/50/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG av den 15 december 2004 om arsenik, kadmium, kvicksilver, nickel och polycykliska aromatiska kolväten i luften (EUT L 23, 26.1.2005, s. 3).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7) och direktiv 92/43/EEG.

⁽⁴⁾ Europeiska miljöbyråns tekniska rapport nr 12/2010.

⁽⁵⁾ I punkt 14 i Europeiska rådets slutsatser av den 26 mars 2010 (EUCO 7/10) anges: "Det föreligger ett akut behov av att vända de fortgående tendenserna i fråga om minskad biologisk mångfald och förstöring av ekosystem. Europeiska rådet har förbundit sig att klara den långsiktiga visionen om biologisk mångfald 2050 och det mål för 2020 som fastställdes i rådet slutsatser den 15 mars 2010."

⁽⁶⁾ COM(2012) 673.

22. Ekosystembaserade synsätt som syftar till begränsning av och anpassning till klimatförändringar och som också gynnar den biologiska mångfalden och andra ekosystemtjänster bör tillämpas i större omfattning, som en del av unionens klimatpolitik, medan andra miljömål som att bevara den biologiska mångfalden och skydda marken och vattnet bör beaktas fullt ut i beslut som rör förnybar energi. Slutligen måste åtgärder för att komma till rätta med transportrelaterade luftföroreningar och koldioxidutsläpp vidtas ⁽¹⁾.
23. Markförstöring, landskapsfragmentering och ohållbar markanvändning inom unionen äventyrar flera viktiga ekosystemtjänster, hotar den biologiska mångfalden och ökar Europas sårbarhet för klimatförändringar och naturkatastrofer. Det ökar också problemen med jordförsämringen och ökenspridningen. Över 25 % av unionens yta påverkas av vattenerosion som försämrar markens funktion och påverkar sötvattnets kvalitet. Markförorening och hårdgörning av mark är också kvarstående problem. Över en halv miljon platser runt om i unionen tros vara förorenade, och tills de har kartlagts och bedömts kommer de att fortsätta utgöra allvarliga miljö-, ekonomiska, sociala och hälsorisker. Varje år tas över 1 000 km² mark i anspråk för bostäder, industrier, transporter eller rekreationssyften. Sådana långsiktiga förändringar är svåra eller dyra att vända och innebär nästan alltid kompromisser mellan sociala, ekonomiska och miljömässiga behov. Miljömässiga hänsyn såsom vattenskydd och bevarande av den biologiska mångfalden bör införlivas i planeringsbesluten om markanvändning så att de blir mer hållbara och framsteg kan göras för att uppnå målet om nollförbrukning till 2050.
24. Varierande framsteg har gjorts på medlemsstatsnivå för att garantera markskyddet, däribland vad gäller identifiering av förorenade platser, informationskampanjer, forskning och framtagande av övervakningssystem. Framstegen med riskbaserade insatser och andra saneringsinsatser är dock varierande, och resultaten och rapporteringen på unionsnivå är begränsade. Som svar på problem såsom negativ inverkan på vattnets naturliga kretslopp har kommissionen utarbetat riktlinjer för hårdgörning av mark ⁽²⁾. Ytterligare insatser för att stärka lagstiftningen, utveckla nätverk, utbyta kunskap, ta fram riktlinjer och identifiera exempel på bästa praxis kan också bidra till ett bättre markskydd. Kommissionen har presenterat ett förslag till ett direktiv om inrättande av rambestämmelser för markskydd och om ändring av direktiv 2004/35/EG ⁽³⁾.
25. För att minska de största mänskliga belastningarna på mark, jord och andra ekosystem i Europa kommer det att vidtas åtgärder för att garantera att tillräcklig hänsyn tas till miljön samt till sociala och ekonomiska effekter i besluten om markanvändning på alla relevanta nivåer. I rapporten från Rio + 20, där den ekonomiska och sociala vikten av god markförvaltning framhölls, efterlystes en värld utan nettoförstöring av mark. Unionen och dess medlemsstater bör reflektera över hur ett sådant åtagande bäst drivs igenom inom deras respektive kompetensområden. Unionen och dess medlemsstater bör också snarast möjligt reflektera över hur frågor om markkvalitet skulle kunna hanteras med hjälp av ett målinriktat och proportionerligt riskbaserat tillvägagångssätt inom ramen för bindande lagstiftning. Det bör också fastslås mål för hållbar markanvändning och jordar.
26. Utsläpp av kväve och fosfor i unionens miljö har visserligen minskat avsevärt de senaste 20 åren, men utsläppen av näringsämnen fortsätter att påverka luft- och vattenkvaliteten, har negativa effekter på ekosystemen och orsakar betydande problem för människors hälsa. Särskilt utsläpp av ammoniak från ineffektiv gödselhantering och otillräcklig avloppsvattenrening måste åtgärdas snarast för att kraftigt minska utsläppen av näringsämnen. Det krävs också ytterligare ansträngningar för att hantera näringsämnenas kretslopp på ett mer kostnadseffektivt, hållbart och resurseffektivt sätt och förbättra gödselanvändningens effektivitet. Att åtgärda de utmaningarna kräver investeringar i forskning och förbättringar i samstämmigheten och genomförandet av unionens miljölagstiftning, att normer skärps om så behövs och att näringsämnenas kretslopp förvaltas som en del av en helhetssyn som integrerar och skapar kopplingar mellan befintlig unionspolitik som syftar till att bekämpa övergödning och för höga utsläpp av näringsämnen, och undvika att utsläppta näringsämnen överförs mellan olika miljömedier.
27. Åtgärder enligt EU:s strategi för biologisk mångfald för att återställa minst 15 % av de förstörda ekosystemen inom unionen och öka användningen av grön infrastruktur – ett verktyg för att skapa ekologiska, ekonomiska och sociala fördelar genom naturliga lösningar, och som innefattar grönområden, akvatiska ekosystem och andra fysiska inslag i land- och havsområden – kommer att minska landskapsfragmenteringen. Sådana handlingar kommer, i kombination med ett fullt genomförande av fågel- och habitatdirektiven, och med stöd av prioriterade åtgärdsramar, att stärka naturkapitalet och öka ekosystemens resiliens och kan ge kostnadseffektiva alternativ för begränsning av och anpassning till klimatförändringar och för katastrofriskhantering. Medlemsstaternas ansträngningar att kartlägga och bedöma ekosystem och deras tjänster kommer att förbättra tillgången till uppgifter, och, tillsammans med initiativet för att undvika nettoförluster som planeras till 2015, bidra till att bevara naturkapitalet på många olika nivåer. Till 2020 ska

⁽¹⁾ COM(2011) 144.

⁽²⁾ SWD(2012)0101.

⁽³⁾ COM(2006) 232.

ekosystemtjänsternas ekonomiska värde tas med i redovisnings- och rapporteringssystem i unionen och på nationell nivå, vilket kommer att leda till att unionens naturkapital förvaltas bättre.

28. För att skydda, bevara och stärka unionens naturkapital ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet garantera att följande uppnås till 2020:
- a) Förlusten av biologisk mångfald och förstöringen av ekosystemtjänsterna, däribland pollinering, har stoppats, ekosystemen och deras tjänster bevaras, och minst 15 % av de förstörda ekosystemen har återställts.
  - b) Effekten av belastningar på vatten i övergångszoner och kust- och sötvatten (inklusive yt- och grundvatten) har minskat betydligt så att en god status, enligt definitionen i ramdirektivet för vatten uppnås, bevaras eller förbättras.
  - c) Effekten av belastningar på havsvatten har minskat så att en god miljöstatus, enligt kraven i ramdirektivet om en marin strategi uppnås eller bevaras, och kustområdena förvaltas på ett hållbart sätt.
  - d) Luftföroreningar och deras effekter på ekosystem och biologisk mångfald har minskat ytterligare med det långsiktiga målet att inte överskrida kritiska belastningar och nivåer.
  - e) Marken förvaltas hållbart inom unionen, jordarna har ett tillfredsställande skydd och saneringen av förorenade platser är på god väg.
  - f) Näringsämnenas kretslopp (kväve och fosfor) förvaltas på ett mer hållbart och resurseffektivt sätt.
  - g) Skogsförvaltningen är hållbar, och skogarna, deras biologiska mångfald och de tjänster de ger är skyddade och, i så stor utsträckning som möjligt, förbättrade och motståndskraften hos skogarna mot klimatförändringar, bränder, stormar, skadeinsekter och sjukdomar är förbättrad.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) Ett intensifierat genomförande av EU:s strategi för biologisk mångfald utan dröjsmål i syfte att uppnå dess mål.
- ii) Fullt genomförande av planen för att skydda Europas vattenresurser⁽¹⁾ med beaktande av medlemsstaternas särskilda förutsättningar, varvid det samtidigt bör säkerställas att vattenkvalitetsmålen på lämpligt sätt stöds genom politiska åtgärder vid källan.
- iii) Omgående ökade ansträngningar bland annat för att säkra livskraftiga fiskbestånd i linje med den gemensamma fiskeripolitiken, ramdirektivet om en marin strategi och internationella förpliktelser. Bekämpning av föroreningar och fastställande av ett överordnat kvantitativt minskningsmål för marint avfall i unionen med stöd av åtgärder vid källan och med beaktande av de marina strategier som fastställts av medlemsstaterna. Fullbordande av Natura 2000-nätverkets skyddade havsområden och säkerställande av en hållbar förvaltning av kustområden.
- iv) Överenskommelse om och genomförande av en EU-strategi för anpassning till klimatförändring⁽²⁾, som omfattar integreringen av anpassningen till klimatförändringen i unionens centrala politiska initiativ och politikområden.
- v) Ökade ansträngningar för att nå full efterlevnad av unionens lagstiftning om luftkvalitet och fastställande av strategiska mål och åtgärder för tiden efter 2020.
- vi) Ökade ansträngningar för att minska jorderosionen och öka markens innehåll av organiskt material, sanera förorenade platser och bättre integrera olika aspekter av markanvändning i samordnade beslutsprocesser som omfattar alla politiska nivåer, med stöd av fastställda mål för jord och mark som en resurs samt planeringsmål för mark.
- vii) Ytterligare åtgärder för att minska utsläppen av kväve och minska och återvinna utsläppen av fosfor, inklusive utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelser och industrier och från gödselmedelanvändning, bland annat genom bättre kontroll vid källan och genom återvinning av avfallsfosfor.
- viii) Utarbetande och genomförande av en förnyad skogsbruksstrategi för unionen för att hantera de många behov och fördelar som är knutna till skogen och bidra till ett mer strategiskt tillvägagångssätt för att skydda och stärka skogen, däribland genom hållbar skogsförvaltning.

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ COM(2013) 216.

- ix) Förbättra tillhandahållandet av unionens information till allmänheten samt medvetenheten och undervisningen om miljöpolitiken.

Prioriterat mål 2: Att omvandla unionen till en resurseffektiv, grön, konkurrenskraftig och koldioxid snål ekonomi

29. Europa 2020-strategin syftar till att främja hållbar tillväxt genom att utveckla en mer konkurrenskraftig utsläppsnål ekonomi där resurser används på ett effektivt och hållbart sätt. Dess flaggskeppsinitiativ *Ett resurseffektivt Europa* ska stödja övergången till en ekonomi som är effektiv i sin resursanvändning, där den totala utvinningen och användningen av resurser minskar och där ekonomisk tillväxt är helt frikopplad från resurs- och energianvändning och deras miljöpåverkan, som minskar utsläppen av växthusgaser, stärker konkurrenskraften genom effektivitet och innovationer och främjar energi- och resurstrygghet, bland annat genom en generell minskad resursanvändning. Färdplanen för ett resurseffektivt Europa och färdplanen för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle ⁽¹⁾ är de främsta byggstenarna i flaggskeppsinitiativet, som stakar ut vägen för framtida åtgärder för att nå de målen, och bör stödjas genom utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna. Dessutom kommer ett partnerskap mellan unionen, dess medlemsstater och industri, inom ramen för unionens integrerade industripolitik, att vara ett verktyg för att bidra till att intensifiera investeringarna och innovationen inom sex pionjärmarknader som är kopplade till en grön ekonomi ⁽²⁾.
30. Det krävs innovationer för att förbättra resurseffektiviteten i hela ekonomin, för att kunna stärka konkurrenskraften vid stigande råvarupriser, resursknapphet, begränsade råvaruleveranser och importberoende. Näringslivet är den främsta drivkraften bakom innovationer, även inom miljöområdet. Marknaden kommer dock inte ensam att generera de önskade resultaten, och för att förbättra sin miljöprestanda har i synnerhet små och medelstora företag ett behov av särskilt stöd vid införande av ny teknik, bland annat genom forsknings- och innovationspartnerskap om avfall ⁽³⁾. Det krävs politisk handling på unionsnivå och medlemsstatsnivå för att skapa de rätta förutsättningarna för investeringar och miljöinnovation och stimulera framväxten av hållbara företag och tekniska lösningar på miljöproblem och främja hållbara resursanvändningsmönster ⁽⁴⁾.
31. Detta huvudkrav för att möta miljöutmaningar ger också viktiga socioekonomiska fördelar och kan stimulera konkurrenskraften. En potentiellt ökad sysselsättning genom övergången till en säker, hållbar, utsläppsnål och resurseffektiv ekonomi är en nyckelfaktor för att nå sysselsättningsmålen i Europa 2020 ⁽⁵⁾. Sysselsättningen inom sektorerna miljöteknik och miljötjänster inom unionen har ökat med omkring 3 % årligen de senaste åren ⁽⁶⁾. Världsmarknaden för miljöteknik beräknas vara värd minst en biljon EUR ⁽⁷⁾ och förutses växa till nästan det dubbla under de kommande tio åren. Europeiska företag är redan världsledande på återvinning och energieffektivitet och bör uppmuntras att dra nytta av den stigande globala efterfrågan, med utgångspunkt i handlingsplanen för miljöinnovation ⁽⁸⁾. Enbart den europeiska sektorn för förnybara energikällor väntas exempelvis ge över 400 000 nya arbetstillfällen till 2020 ⁽⁹⁾. En hållbar bioekonomi kan även bidra till intelligent och grön tillväxt i Europa, och den kommer samtidigt att gynnas av ökade resurseffektivitet.
32. Det är nödvändigt att unionens energi- och klimatpaket genomförs fullt ut för att nå de milstolpar som satts upp för 2020 och för att skapa ett konkurrenskraftigt, säkert och hållbart utsläppsnålt samhälle till 2050. Unionen är visserligen på god väg att minska sina utsläpp av växthusgaser med 20 % under 1990 års nivåer till 2020, men för att nå energieffektivitetsmålet på 20 % kommer det att krävas att effektiviseringen och beteendeförändringar går i betydligt snabbare takt. Det nya energieffektivitetsdirektivet ⁽¹⁰⁾ väntas utgöra ett viktigt bidrag i detta avseende, och kan komma att kompletteras med effektivitetskrav på energiförbrukning för produkter som släpps ut på unionsmarknaden. En utförlig bedömning av tillgången på hållbar biomassa är också viktig mot bakgrund av den ökande efterfrågan på energi och den pågående debatten om konflikten mellan markanvändningen till livsmedel och markanvändningen till bioenergi. Det är också avgörande att se till att biomassa i alla dess former produceras och används hållbart och effektivt under hela dess livscykel i syfte att minimera eller undvika negativ inverkan på miljön och klimatet och med hänsyn till den ekonomiska kontexten vid olika användning av biomassa som en resurs. Detta skulle bidra till att skapa en utsläppsnål ekonomi.

⁽¹⁾ COM(2011) 112.

⁽²⁾ COM(2012) 582 "En starkare europeisk industri för tillväxt och ekonomisk återhämtning".

⁽³⁾ Princip IX i "Small Business Act" för Europa föreslår åtgärder för att hjälpa små och medelstora företag att omvandla miljöproblem till affärsmöjligheter (COM(2008) 394).

⁽⁴⁾ *Fostering Innovation for Green Growth* (OECD 2011) och *The Eco-Innovation Gap: An economic opportunity for business*, Eco-Innovation Observatory (EIO 2012).

⁽⁵⁾ COM(2012) 173.

⁽⁶⁾ EU:s miljöindustri sysselsatte omkring 2,7 miljoner personer 2008, och för 2012 kan denna siffra ligga runt 3,4 miljoner (Ecorys, 2012).

⁽⁷⁾ *The number of jobs dependent on the Environment and Resource Efficiency improvements* (ECORYS 2012).

⁽⁸⁾ COM(2011) 899.

⁽⁹⁾ *The impact of renewable energy policy on economic growth and employment in the EU* (Employ-RES 2009).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

33. Alla sektorer i ekonomin kommer att behöva bidra för att minska utsläppen av växthusgaser, om unionen ska kunna ta sin del av det globala ansvaret. Unionen måste komma överens om nästa steg för sin klimat- och energiram efter 2020 för att förbereda sig inför de internationella förhandlingar om ett nytt rättsligt bindande avtal, men även för att ge medlemsstaterna, industrin och andra sektorer tydliga och rättsligt bindande spelregler och mål, så att de kan göra de investeringar som krävs på medellång och lång sikt för utsläppsminskning, energieffektivitet och förnybar energi. Unionen behöver därför överväga olika politiska alternativ för att gradvis och kostnadseffektivt gå över till ett utsläppsnålt samhälle, med beaktande av de vägledande milstolparna som anges i färdplanen för ett utsläppsnålt samhälle till 2050, vilket borde tjäna som grund för det fortsatta arbetet. Grönboken om en ram för klimat- och energipolitiken fram till 2030⁽¹⁾ utgör ett viktigt steg i detta avseende. Energifärdplanen för 2050 och vitboken om transporter måste vara politiskt väl underbyggda. Medlemsstaterna behöver dessutom ta fram och genomföra långsiktiga, kostnadseffektiva strategier för lägre utsläpp i syfte att nå unionsmålet att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 % till århundradets mitt, jämfört med 1990, som en del av det globala åtagandet att hålla ökningen av medeltemperaturen under 2 °C jämfört med förindustriella nivåer, och mot bakgrund av de nödvändiga minskningar för industriländerna som grupp, enligt rön som lagts fram av Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPCC). Unionens system för handel med utsläppsrätter kommer att fortsätta att vara en central del i unionens klimatpolitik efter 2020, och det krävs en strukturell systemreform för att främja investeringar i utsläppsnål teknik. I linje med internationella åtaganden bör unionen tillsammans med andra parter till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) stödja utvecklingsländerna i deras insatser för att begränsa klimatförändringarna i form av kapacitetsuppbyggnad, finansiellt bistånd och tekniköverföring.
34. Industrins användning av *bästa tillgängliga teknik* (BAT) enligt direktivet om industriutsläpp⁽²⁾ kommer det att ge bättre resursanvändningsmönster och minskade utsläpp för över 50 000 stora industrianläggningar inom unionen, och därmed utgöra ett viktigt bidrag för att stimulera utvecklingen av ny teknik, göra ekonomin grönare och minska industrins kostnader på lång sikt. Denna utveckling kan uppmuntras ytterligare genom att industrin genomför miljöledningssystem, såsom Emas⁽³⁾.
35. Vissa av de befintliga politiska åtgärderna inom ramen för produktion och konsumtion har en begränsad räckvidd. Det krävs ett ramverk som skickar lämpliga signaler till producenter och konsumenter att främja resurseffektivitet och kretsloppssamhället. Det kommer att vidtas åtgärder för att förbättra miljöprestandan ytterligare hos varor och tjänster på unionsmarknaden under hela deras livscykel, inklusive för att öka tillgången till miljömässigt hållbara produkter och stimulera en betydande ökad efterfrågan hos konsumenter på sådana produkter. Detta ska uppnås genom en avvägd sammansättning av stimulansåtgärder riktade mot konsumenter och företag, inklusive små och medelstora företag, marknadsbaserade styrmedel och regler för att minska miljöeffekterna från deras verksamhet och produkter. Konsumenter bör få tillgång till korrekt, lättbegriplig och tillförlitlig information om de produkter de köper genom tydlig och konsekvent märkning, samt även i samband med miljöklagomål. Förpackningar bör optimeras för att minimera miljöpåverkan, och resurseffektiva affärsmodeller, såsom produktservicesystem, inklusive leasing av produkter bör även stödjas. Befintlig produktlagstiftning som direktiven om ekodesign och energideklaration⁽⁴⁾ och förordningen om miljömärke⁽⁵⁾ kommer att ses över i syfte att förbättra produkters miljöprestanda och resurseffektivitet under hela livscykeln och att befintliga bestämmelser integreras i ett mer sammanhållet politisk och rättsligt ramverk för hållbar produktion och konsumtion inom unionen⁽⁶⁾. Detta ramverk, som stöds med livscykelindikatorer, bör ta itu med fragmenteringen inom och den begränsade räckvidden för det gällande regelverket för hållbar produktion och konsumtion, samt kartlägga och, där så är lämpligt, vidta nödvändiga åtgärder inom policy, incitament och lagstiftning för att säkerställa att minimikrav avseende produkters och tjänsters miljöprestanda införs.
36. Eftersom 80 % av alla miljöeffekter under en produkts livscykel har sitt ursprung i designskedet bör unionspolitiken säkerställa att prioriterade produkter som släpps ut på unionsmarknaden får en *ekodesign* för att optimera resurs- och materialeffektiviteten. Detta bör inbegripa produktens hållbarhet, att den kan repareras, återanvändas och återvinnas, innehåll av återvunnet material samt produktens livslängd. Produkterna bör komma från hållbara källor och utformas för återanvändning och återvinning. Dessa krav måste kunna genomföras och verkställas. Både på

⁽¹⁾ COM(2013) 169.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) (EUT L 342, 22.12.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU av den 19 maj 2010 om märkning och standardiserad produktinformation som anger energirelaterade produkters användning av energi och andra resurser (EUT L 153, 18.6.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1).

⁽⁶⁾ Lagstiftningen om ekodesign, energimärkning, miljömärkning, miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) och otillbörliga affärsmetoder ska ses över senast 2015.

unionsnivå och nationell nivå kommer ansträngningarna att trappas upp för att undanröja hinder för miljöinnovationer ⁽¹⁾ och frigöra den fulla potentialen hos Europas miljöindustrier, och därmed ge fördelar för gröna jobb och grön tillväxt.

37. I syfte att upprätta en handlingsram för att förbättra andra resurseffektivitetsaspekter utöver växthusgasutsläpp och energi, kommer det att fastställas mål för att minska konsumtionens totala miljöpåverkan under livscykeln, i synnerhet inom för livsmedels-, bostads- och transportsektorerna ⁽²⁾. Sammantaget svarar dessa sektorer för nära 80 % av konsumtionens miljöpåverkan. Indikatorer och mål för mark-, vatten-, material- och koldioxidfotavtrycken, liksom deras roll i den europeiska planeringsterminen, bör också beaktas i detta sammanhang. Rapporten från Rio + 20 erkände att det fanns ett behov av att kraftigt minska svinn och slöseri efter skörd samt under hela livsmedelskedjan. Kommissionen bör lägga fram en omfattande strategi för att bekämpa onödigt matavfall och arbeta tillsammans med medlemsstaterna i kampen mot att det ökade matavfallet. I detta sammanhang vore åtgärder för att öka kompostering och anaerob nedbrytning av kasserade livsmedel vara till hjälp, där så är lämpligt.
38. Utöver de obligatoriska kraven på miljöanpassad offentlig upphandling för vissa produktkategorier ⁽³⁾ har de flesta medlemsstater antagit frivilliga handlingsplaner, och många har satt upp mål för specifika produktgrupper. Det finns dock betydande utrymme på alla förvaltningsnivåer att genom sina inköpsbeslut ytterligare minska miljöpåverkan. Medlemsstaterna och regionerna bör vidta ytterligare åtgärder för att nå målet om att tillämpa miljöanpassad offentlig upphandling i minst 50 % av de offentliga upphandlingarna. Kommissionen kommer att överväga att föreslå sektorsspecifik lagstiftning som fastställer obligatoriska krav för miljöanpassad offentlig upphandling för ytterligare produktkategorier och tillämpningsområdet för periodisk kontroll av medlemsstaternas framsteg på grundval av korrekta medlemsstatsdata, samtidigt som man tar hänsyn till behovet av att minimera den administrativa bördan. Frivilliga nätverk för gröna uppköpare bör inrättas.
39. Det finns även en stor potential för att förbättra förebyggandet och hanteringen av avfall inom unionen för att bättre ta till vara resurser, öppna nya marknader, skapa nya arbetstillfällen och minska beroendet av importerade råvaror, samtidigt som man minskar miljöpåverkan ⁽⁴⁾. Varje år produceras i unionen 2,7 miljarder ton avfall inom EU, varav 98 miljoner ton (4 %) är farligt avfall. 2011 utgjorde produktionen av kommunalt avfall per person i genomsnitt 503 kg i hela unionen, men den varierar mellan 298 och 718 kg i enskilda medlemsstater. I genomsnitt är det bara 40 % av det fasta avfallet som förbereds för återanvändning eller återvinns medan man i vissa medlemsstater når en nivå på 70 %, vilket visar att avfall skulle kunna vara en av unionens viktigaste resurser. Samtidigt deponeras över 75 % av det kommunala avfallet i många medlemsstater ⁽⁵⁾.
40. Att omvandla avfall till en resurs, i enlighet med uppmaningen i färdplanen för resurseffektivt Europa, förutsätter att unionens avfallsagstiftning genomförs fullt ut i hela unionen, och att avfallshierarkin tillämpas strikt och omfattar olika slags avfall ⁽⁶⁾. Det krävs ytterligare ansträngningar för att minska avfallsproduktionen per person och avfallsproduktionen i absoluta tal. Att begränsa energiåtervinning till material som inte kan materialåtervinnas ⁽⁷⁾, att fasa ut deponering av materialåtervinningsbart eller återvinningsbart avfall ⁽⁸⁾ genom att se till att återvinningen håller hög kvalitet, förutsatt att användningen av återvunnet material inte leder till en generell negativ inverkan på miljön eller människors hälsa, och att utveckla marknader för återvunna råvaror är också nödvändigt för att uppnå resurseffektivitetsmålen. Farligt avfall måste hanteras så att de negativa effekterna på människors hälsa och miljön minimeras, i enlighet med överenskommelsen vid Rio + 20. För att uppnå detta mål bör marknadsbaserade styrmedel och andra åtgärder inriktade på att förebygga, återvinna och återanvända tillämpas mycket mer systematiskt i hela unionen, däribland utökat producentansvar, samtidigt som utvecklingen av giftfria materialkretslopp bör stödjas. Hinder för återvinning på unionens inre marknad bör tas bort, och befintliga mål för förebyggande, återanvändning, återvinning och avledning från deponering ses över för att skapa ett livscykeldrivet kretslopps-samhälle, där resurser används i flera steg och restavfallet minskas till nära noll.

⁽¹⁾ COM(2011) 899.

⁽²⁾ Den årliga mängden livsmedel som slängs i unionen uppgår till omkring 89 miljoner ton, motsvarande 179 kg per person (BIO Intelligence Service). Den sammanlagda påverkan från bostäder och infrastruktur svarar för omkring 15–30 % av alla konsumtionsrelaterade miljöbelastningar i Europa och bidrar med cirka 2,5 ton koldioxidekvivalenter per person årligen (SEC(2011) 1067).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (EUT L 39, 13.2.2008, s. 1), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG av den 23 april 2009 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon (EUT L 120, 15.5.2009, s. 5) och energieffektivitetsdirektivet.

⁽⁴⁾ Om unionens avfallsagstiftning genomfördes fullt ut skulle man till exempel spara 72 miljarder EUR per år, öka den årliga omsättningen på unionens avfallshanterings- och återvinningssektor med 42 miljarder EUR och skapa över 400 000 arbetstillfällen till 2020.

⁽⁵⁾ Eurostat Stat 13/33 Municipal Waste 2011.

⁽⁶⁾ Direktiv 2008/98/EG.

⁽⁷⁾ *Materialåtervinning* definieras i artikel 3.17 i direktiv 2008/98/EG som "varje form av återvinningsförfarande genom vilket avfallsmaterial upparbetas till produkter, material eller ämnen, antingen för det ursprungliga ändamålet eller för andra ändamål; det omfattar upparbetning av organiskt material men inte energiåtervinning och upparbetning till material som ska användas som bränsle eller fyllmaterial".

⁽⁸⁾ *Återvinning* definieras i artikel 3.15 i direktiv 2008/98/EG som "varje förfarande vars främsta resultat är avfall som har ett nyttigt ändamål, genom att det antingen vid anläggningen eller i samhället i stort ersätter annat material som i annat fall skulle ha använts för ett visst syfte eller förbereds för detta syfte, [...]".

41. Resurseffektiviteten inom vattensektorn kommer också att prioriteras då denna bidrar till god vattenkvalitet. Trots att torka och vattenbrist drabbar allt fler delar av Europa beräknas 20–40 % av Europas tillgängliga vatten fortfarande slösas bort, till exempel genom läckor i vattenledningar eller felaktigt utnyttjande av vattenhushållningsteknik. Enligt tillgängliga modeller finns det fortfarande stort utrymme för att förbättra vattenhushållningen inom unionen. Ökad efterfrågan och klimatförändringarnas effekter väntas dessutom öka belastningen på Europas vattenresurser betydligt. Mot bakgrund av detta bör unionen och dess medlemsstater vidta åtgärder för att se till att medborgarna har tillgång till rent vatten och att vattenförbrukningen inte överstiger gränserna för tillgängliga förnybara vattenresurser till 2020, med målet att upprätthålla, uppnå eller förbättra god vattenkvalitet i enlighet med ramdirektivet för vatten, bland annat genom att förbättra vattenhushållningen med hjälp av marknadsmekanismer, exempelvis vattenpriser som motsvarar vattnets verkliga värde, men även med andra verktyg, såsom utbildning och informationskampanjer ⁽¹⁾. De största förbrukarsektorerna, såsom energi och jordbruk, bör uppmuntras att prioritera den resurseffektivaste vattenanvändningen. Framstegen kommer att underlättas av en växande utveckling, tillgång och användning av innovativ teknik, innovativa system och affärsmodeller som bygger på den strategiska genomförandeplanen för det europeiska innovationspartnerskapet om vatten.
42. En långsiktig och förutsägbar politik på alla de områdena kommer att bidra till att stimulera de investeringar och åtgärder som krävs för att utveckla marknaderna för miljövänligare teknik fullt ut och främja hållbara företagslösningar. Det behövs indikatorer och mål för resurseffektivitet baserade på insamling av tillförlitliga data, vilket borde ge den vägledning som offentliga och privata beslutsfattare behöver vid omvandlingen av ekonomin. När de väl har beslutats på unionsnivå, kommer sådana indikatorer och mål att bli en integrerad del av det sjunde miljöhandlingsprogrammet. Metoder för att mäta resurseffektiviteten för vatten, mark, material och koldioxid bör tas fram till 2015 för att bistå denna process.
43. För att unionen ska bli en resurseffektiv, grön, konkurrenskraftig och utsläppsnål ekonomi ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet till 2020 leda till följande:
- a) Unionen har uppfyllt sina klimat- och energimål för 2020 och arbetar för att minska utsläppen till 2050 av växthusgaser med 80–95 % jämfört med 1990 års nivåer, som en del av det globala åtagandet att hålla ökningen av medeltemperaturen under 2 °C jämfört med förindustriella nivåer, där överenskommelsen om en klimat- och energiram för 2030 är ett viktigt steg i denna process.
  - b) Den sammanlagda miljöpåverkan från alla större sektorer i unionens ekonomi har minskat betydligt, resurseffektiviteten är förbättrad, och metoder för jämförelse och mätning av resultat har införts. Marknadsincitament och politiska incitament som stöder företagsinvesteringar i resurseffektivitet har skapats, medan grön tillväxt stimuleras genom innovationsfrämjande åtgärder.
  - c) Strukturella förändringar av produktion, teknik och innovation samt konsumtionsmönster och livsstilar har minskat produktionens och konsumtionens sammanlagda miljöpåverkan, särskilt inom livsmedels-, bostads- och transportsektorerna.
  - d) Avfall hanteras på ett säkert sätt och som en resurs, och för att undvika skador på hälsa och miljö, mängden avfall som produceras minskar i absoluta tal, mängden avfall som produceras per person, deponering begränsas till restavfall (dvs. icke materialåtervinningsbart och icke återvinningsbart avfall), med beaktande av de förlängda tidsfrister som anges i artikel 5.2 i direktivet om deponering av avfall ⁽²⁾ och energiåtervinning begränsas till material som inte kan materialåtervinnas, med beaktande av i artikel 4.2 i ramdirektivet om avfall ⁽³⁾.
  - e) Vattenstressen inom unionen har upphört eller minskat betydligt.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) Fullt genomförande av energi- och klimatpaketet samt en snabb överenskommelse om unionens klimat- och energipolitik för perioden efter 2030, med beaktande av IPCC:s senaste bedömningsrapport och med hänsyn till de vägledande milstolparna som anges i färdplanen för ett utsläppsnålt samhälle, samt utvecklingen inom UNFCCC och andra relevanta processer.
- ii) Allmän användning av *bästa tillgängliga teknik* inom ramen för direktivet om industriutsläpp och ökade ansträngningar för att främja användningen av nya innovativa tekniker, processer och tjänster.

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall (EGT L 182, 16.7.1999, s. 1).

⁽³⁾ Direktiv 2008/98/EG.

- iii) Främjande av offentliga och privata forsknings- och innovationsinsatser som krävs för att utveckla och sprida innovativ teknik, innovativa system och affärsmodeller som snabbar på och sänker kostnaderna för övergången till en utsläppsnål, resurseffektiv, säker och hållbar ekonomi. Vidareutveckling av den strategi som fastställdes i handlingsplanen för miljöinnovation, identifiering av prioriteringar för gradvis innovation och systemförändringar, främjande av större marknadsandel för miljövänlig teknik i unionen samt stärkande av den europeiska miljöindustrins konkurrenskraft. Fastställande av indikatorer och realistiska och uppnåbara mål för resurseffektivitet.
- iv) Framtagande av metoder för mätning och jämförelse av resultat av resurseffektiviteten inom mark-, koldioxid-, vatten- och materialanvändning till 2015 och bedömning av lämpligheten att införa en huvudindikator och ett huvudmål i den europeiska planeringsterminen.
- v) Inrättande av ett mer sammanhängande politiskt ramverk för hållbar produktion och konsumtion, inbegripet konsolidering av befintliga instrument i en sammanhängande rättslig ram där så är möjligt. Översyn av produktlagstiftning i syfte att förbättra produkters miljöprestanda och resurseffektivitet under hela livscykeln. Främjande av konsumenters efterfrågan på miljömässigt hållbara produkter och tjänster genom åtgärder för att göra dem mer lättillgängliga, överkomliga, funktionsdugliga och attraktiva. Fastställande av indikatorer och realistiska och uppnåbara mål för att minska konsumtionens totala miljöpåverkan.
- vi) Framtagande av utbildningsprogram inriktade på gröna jobb.
- vii) Ökade insatser för att nå befintliga mål och en översyn av strategierna för miljöanpassad upphandling, däribland dess räckvidd, i syfte att öka dess effektivitet. Inrättande av ett frivilligt nätverk för gröna uppköpare för företagen i unionen.
- viii) Fullt genomförande av unionens avfallslagstiftning. Sådant genomförande innebär att avfallshierarkin tillämpas i enlighet med ramdirektivet om avfall och att marknadsbaserade styrmedel och andra åtgärder tillämpas på ett effektivt sätt för att säkerställa att: 1) deponering begränsas till restavfall (dvs. icke materialåtervinningsbart och icke återvinningsbart avfall), med beaktande av de förlängda tidsfrister som anges i artikel 5.2 i direktivet om deponering av avfall, 2) energiåtervinning begränsas till material som inte kan materialåtervinnas, med beaktande av artikel 4.2 i ramdirektivet om avfall, 3) återvunnet avfall används som en stor, pålitlig råvarukälla för unionen genom utvecklingen av giffria materialkretslopp, 4) farligt avfall hanteras på ett säkert sätt och uppkomsten av det begränsas, 5) olagliga avfallstransporter elimineras, med stöd av strikt tillsyn, och 6) matavfallet minskar. Översyner av befintlig produkt- och avfallslagstiftning genomförs, däribland en översyn av de huvudsakliga målen i de viktigaste avfallsdirektiven, med utgångspunkt i färdplanen för ett resurseffektivt Europa, så att övergången mot ett kretsloppssamhälle genomförs och hinder på den inre marknaden för miljövänlig återvinning inom unionen är undanröjda. Allmänna informationskampanjer krävs för att öka medvetenheten och förståelsen för avfallspolitiken och för att stimulera ett förändrat beteende.
- ix) Förbättrad vattenhushållning genom att inrätta och övervaka mål för avrinningsområden på grundval av en gemensam metod för vattenhushållningsmål som ska tas fram inom ramen för den gemensamma genomförandestrategin, och tillämpningen av marknadsmekanismer som vattenpriser, enligt artikel 9 i ramdirektivet om vatten och, där så är lämpligt, andra marknadsmekanismer. Framtagande av strategier för hantering av hur behandlat avloppsvatten används.

Prioriterat mål 3: Att skydda unionens medborgare mot miljöbelastningar och risker för hälsa och välbefinnande

- 44. Unionens miljölagstiftning har gett betydande fördelar för allmänhetens hälsa och välbefinnande. Miljöfrågor som rör vattenföroreningar, luftföroreningar och kemikalier är dock fortfarande frågor som oroar allmänheten mest inom unionen ⁽¹⁾. Världshälsoorganisationen (WHO) bedömer att miljörelaterade stressfaktorer orsakar 15–20 % av alla dödsfall i 53 europeiska länder ⁽²⁾. Enligt OECD kommer luftföroreningar i städerna att vara den främsta miljörelaterade dödsorsaken i världen år 2050.
- 45. En betydande andel av unionens befolkning utsätts för luftföroreningsnivåer, inklusive förorenad inomhusluft, som överskrider de normer som WHO rekommenderar ⁽³⁾. Till exempel är lokala koleldade värmeanläggningar och förbränningsmotorer en stor källa till mutagena och cancerogena polycykliska aromatiska kolväten och farliga utsläpp av partikulärt material. Det krävs framför allt åtgärder i områden, som i städer, där människor, särskilt

⁽¹⁾ Särskild Eurobarometerundersökning 365 (2011).

⁽²⁾ SOER 2010.

⁽³⁾ SOER 2010.

extra känsliga eller sårbara samhällsgrupper och ekosystem utsätts för höga nivåer av föroreningar. För att garantera en hälsosam miljö för alla bör lokala åtgärder kompletteras med adekvata åtgärder på både nationell nivå och unionsnivå.

46. Tillgång till vatten av tillfredsställande kvalitet är fortfarande ett problem i många landsbygdsområden inom unionen. Att säkerställa god kvalitet på Europas badvatten kan ändå främja både människors hälsa och unionens turistindustri. De negativa effekterna av översvämningar och torka på människors hälsa och näringslivet blir allt vanligare, delvis på grund av förändringar i vattnets kretslopp och markanvändningen.
47. Misslyckandet att fullt ut genomföra befintlig lagstiftning hindrar unionen från att nå tillfredsställande luft- och vattenkvalitet. Unionen kommer att uppdatera målen i överensstämmelse med den senaste forskningen och mer aktivt sträva efter synergieffekter med andra politiska mål inom områden såsom klimatförändringar, rörlighet och transporter, biologisk mångfald och havs- och landmiljön. Att minska vissa luftföroreningar, däribland kortlivade klimatpåverkande ämnen, kan exempelvis vara ett viktigt bidrag till att begränsa klimatförändringarna. Det fortsatta arbetet i denna riktning kommer att bygga på en omfattande översyn av unionens luftkvalitetslagstiftning och på genomförandet av strategin för att skydda Europas vattentillgångar.
48. Att åtgärda föroreningar vid källan är fortfarande prioriterat, och genomförandet av direktivet om industriutsläpp kommer att leda till ytterligare minskningar av utsläppen från stora industrisektorer. Förverkligande av målen i färdplanen för ett gemensamt europeiskt transportområde kommer också att leda till hållbarare transporter inom unionen, och minska problemen med bullerkällor och lokala luftföroreningar.
49. Tillgängliga uppgifter om långsiktig genomsnittlig exponering visar att 65 % av de européer som bor i stora tätbebyggda områden är exponerade för höga bullernivåer ⁽¹⁾ och mer än 20 % exponeras för bullernivåer nattetid vid vilka negativa hälsoeffekter ofta förekommer.
50. Den övergripande kemikalielagstiftningen (Reach ⁽²⁾) och förordningarna om klassificering, märkning och förpackning ⁽³⁾ samt lagstiftningen om biocidprodukter ⁽⁴⁾ och växtskyddsmedel ⁽⁵⁾ ger ett grundläggande skydd för människors hälsa och miljön, garanterar ekonomiska aktörers stabilitet och förutsägbarhet och främjar användning av metoder utan djurförsök. Det råder dock fortfarande osäkerhet kring hur människors hälsa och miljön fullt ut påverkas av kombinationseffekter från olika kemikalier (blandningar), nanomaterial, kemikalier som påverkar hormonsystemet (hormonstörande ämnen) och kemikalier i produkter. Forskning pekar på att vissa kemikalier har hormonstörande egenskaper som kan orsaka ett antal negativa effekter för människors hälsa och miljön, bland annat i fråga om barns utveckling, potentiellt även vid mycket låga doser, och att sådana effekter motiverar försiktighetsåtgärder.

Därför måste insatserna trappas upp med att säkerställa att särskilt farliga ämnen, däribland hormonstörande ämne, senast 2020 placeras på Reachs kandidatlista. Det finns ett behov av åtgärder för att hantera dessa utmaningar, i synnerhet om unionen ska kunna uppfylla det mål som fastställdes vid världstoppmötet om hållbar utveckling 2002, och som även bekräftades vid Rio + 20, och som även godkändes som mål i den Globala kemikaliestrategin (SAICM), nämligen att till 2020 säkerställa "en minimering av betydande negativa effekter" av kemikalier på människors hälsa och miljön och möta nya problem och utmaningar på ett effektivt, ändamålsenligt, sammanhängande och samordnat vis.

Unionen kommer att fortsätta utveckla och genomföra strategier för att hantera kombinationseffekter av kemikalier och den oro som rör hormonstörande ämnen i all relevant unionslagstiftning. Unionen kommer i synnerhet att ta fram harmoniserade farobaserade kriterier för identifiering av hormonstörande ämnen. Unionen kommer även att fastställa en övergripande strategi för att minimera exponeringen för farliga ämnen, inklusive kemikalier i varor. Säker och hållbar hantering av nanomaterial och material med liknande egenskaper ska ingå i en övergripande strategi som omfattar riskbedömning, hantering, information och kontroll av risker. De potentiella effekterna på miljön och människors hälsa av material som innehåller partiklar vars storlek gör att de inte kan definieras som

⁽¹⁾ Höga bullernivåer definieras som bullernivåer över 55 dB Lden och 50 dB Lnight.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter (EUT L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1).

nanomaterial men som kan ha liknande egenskaper ger också upphov till oro. Denna oro bör undersökas vidare i kommissionens planerade översyn av definitionen av nanomaterial 2014 mot bakgrund av erfarenheter och den vetenskapliga och tekniska utvecklingen. Sammantaget kommer dessa strategier att öka kunskapsbasen om kemikalier och ge en förutsägbar lagstiftning som driver på utvecklingen av hållbarare lösningar.

51. Den växande marknaden för biobaserade produkter, kemikalier och material kan medföra fördelar som lägre utsläpp av växthusgaser och nya marknader, men det är dock viktigt att säkerställa produkternas hela livscykel är hållbar och inte förvärrar konkurrensen om mark eller vatten eller ökar utsläppsnivåerna.
52. Klimatförändringarna kommer att ytterligare förvärra miljöproblemen genom att orsaka långvariga torrperioder och värmeböljor, översvämningar, stormar, skogsbränder, mark- och kusterosion samt nya eller mer elakartade former av sjukdomar hos människor, djur eller växter. Särskilda åtgärder bör vidtas för att garantera att unionen har tillräcklig beredskap för att möta de påfrestningar och förändringar som blir följden av klimatförändringarna, och för att stärka sin miljömässiga, ekonomiska och samhällliga motståndskraft. Eftersom många sektorer är och kommer att bli allt mer utsatta för effekterna av klimatförändringar måste klimatanpassning och katastrofberedskap integreras ytterligare i unionens politikområden.
53. Åtgärder för att stärka ekologisk resiliens och klimattålighet, som att återställa ekosystem och grön infrastruktur, kan dessutom medföra stora socioekonomiska fördelar, inbegripet för folkhälsan. Synergieffekter och potentiella konflikter mellan klimattålighet och andra miljömål, som luftkvalitet, måste hanteras på ett lämpligt sätt. Exempelvis kan omställningen till bränslen med lägre koldioxidutsläpp som en klimatåtgärd eller för att säkra leveranstrygghet leda till stora ökningar av partiklar och farliga utsläpp, särskilt i avsaknad av lämplig teknik för utsläppsminskning.
54. För att skydda unionens medborgare mot miljöbelastningar och risker för hälsa och välbefinnande ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet säkerställa följande fram till 2020:
  - a) Luftkvaliteten utomhus i unionen har förbättrats betydligt och närmar sig WHO:s rekommenderade nivåer, och även inomhusluftens kvalitet har förbättrats, på grundval av WHO:s relevanta riktlinjer.
  - b) Bullernivåerna i unionen har minskat betydligt och närmar sig WHO:s rekommenderade nivåer.
  - c) Medborgarna i hela unionen har tillgång till dricksvatten och badvatten som håller hög säkerhetsstandard.
  - d) Kemikaliers kombinationseffekter och oro som rör hormonstörande ämnen åtgärdas effektivt i all relevant unionslagstiftning, och miljö och hälsorisker, särskilt för barn, kopplat till användningen av farliga ämnen, inbegripet kemikalier i varor, utvärderas och minimeras. Långsiktiga åtgärder för att uppnå målet om en giftfri miljö kommer att kartläggas.
  - e) Användningen av växtskyddsmedel har inga skadliga effekter på människors hälsa eller någon oacceptabel inverkan på miljön, och sådana produkter används på ett hållbart sätt.
  - f) Den oro som rör nanomaterial och material med liknande egenskaper hanteras effektivt som en del av en sammanhängande strategi som omfattar olika slags lagstiftning.
  - g) Avgörande framsteg har gjorts vad gäller anpassning till effekterna av klimatförändringarna.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) Genomförande av unionens uppdaterade luftkvalitetspolicy, anpassad till senaste vetenskapliga rön, och att utarbeta och genomföra åtgärder för att bekämpa luftföroreningar vid källan med hänsyn tagen till skillnaderna mellan källorna för inomhus- och utomhusluftföroreningar.
- ii) Genomförande av unionens uppdaterade bullerpolicy, anpassad till senaste vetenskapliga rön, och åtgärder för att minska buller vid källan, och inklusive förbättrad stadsplanering.
- iii) Ökade ansträngningar för att genomföra ramdirektivet om vatten, badvattendirektivet ⁽¹⁾ och dricksvattendirektivet ⁽²⁾, särskilt vad gäller små dricksvattenleverantörer.
- iv) Fortsatt genomförande av Reach för att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön, liksom fri rörlighet för kemikalier på den inre marknaden, samtidigt som man ökar konkurrenskraften och innovationen liksom hänsyn tas till de små och medelstora företagens särskilda behoven. Framtagande senast 2018 av en EU-strategi för en giftfri miljö som bidrar till innovation och utveckling av hållbara alternativ, däribland icke-kemiska alternativ, som bygger på övergripande åtgärder som ska vidtas senast 2015 för att garantera: 1)

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/7/EG av den 15 februari 2006 om förvaltning av badvattenkvaliteten och om upphävande av direktiv 76/160/EEG (EUT L 64, 4.3.2006, s. 37).

⁽²⁾ Rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten (EGT L 330, 5.12.1998, s. 32).

säkerheten hos tillverkade nanomaterial och material med liknande egenskaper, 2) minimering av exponeringen för hormonstörande ämnen, 3) lämpliga lagstiftningsstrategier för att hantera kemikaliers kombinationseffekter, och 4) minimering av exponeringen för kemikalier i varor, bland annat importerade produkter, med målsättningen att främja giffria materialkretslopp och minska inomhusexponering för farliga ämnen.

- v) Övervakning av genomförandet av unionens lagstiftning om hållbar användning av biocidprodukter och växtskyddsmedel, och göra en översyn vid behov för att de ska vara uppdaterade med de senaste vetenskapliga rönen.
- vi) Antagande och genomförande av en EU-strategi för klimatanpassning, som innebär att klimatanpassning och katastrofberedskap integreras i unionens grundläggande politiska initiativ och sektorer.

STÖDJANDE REGELVERK

- 55. För att nå de ovan nämnda prioriterade tematiska målen krävs ett stödjande regelverk som är utgångspunkten för effektiva åtgärder. Åtgärder kommer att vidtas för att förbättra de fyra huvudpelarna i detta regelverk: att förbättra det sätt på vilket unionens miljölagar genomförs inom alla områden, att stärka det vetenskapliga kunskaps- och faktaunderlaget för miljöpolitiken, att säkerställa investeringar och skapa de rätta incitamenten för att skydda miljön, och slutligen, att öka integreringen av miljöhänsyn och den politiska samstämmigheten mellan miljöpolitik och andra politikområden. Dessa horisontella åtgärder kommer att gynna unionens miljöpolitik även utöver det sjunde miljöhandlingsprogrammets räckvidd och giltighetstid.

Prioriterat mål 4: Att maximera fördelarna med unionens miljölagstiftning genom att förbättra genomförandet

- 56. Förutom de avsevärda fördelarna för hälsa och miljön är nyttan med att se till att unionens miljölagstiftning verkligen genomförs tredelad: det skapar lika villkor för ekonomiska aktörer som verkar på den inre marknaden, det stimulerar innovationer och främjar pionjärfördelar för europeiska företag inom många branscher. Kostnaderna om lagstiftningen inte genomförs är däremot höga, grovt räknat omkring 50 miljarder EUR per år, inklusive kostnader för överträdelse⁽¹⁾. Enbart under 2009 behandlades 451 mål om överträdelse av unionens miljölagstiftning, och ytterligare 299 mål rapporterades under 2011 tillsammans med ytterligare 114 nya inledda förfaranden⁽²⁾, vilket gör unionens miljöregelverk till det område inom unionsrätten som har flest överträdelseförfaranden. Kommissionen tar också emot många klagomål direkt från unionens medborgare, som ofta skulle kunna hanteras bättre på nationell eller lokal nivå.
- 57. Att förbättra genomförandet av unionens miljölagstiftning på medlemsstatsnivå kommer därför att ha högsta prioritet de kommande åren. Det finns stora skillnader i genomförandet mellan och inom medlemsstater. Det finns ett behov av att förse de som ansvarar för genomförandet miljölagstiftningen på unionsnivå och på nationell, regional och lokal nivå med kunskaper, verktyg och kapacitet för att öka de positiva effekterna av den lagstiftningen, och att förbättra styret av genomförandeprocessen.
- 58. Det stora antalet överträdelse, klagomål och inlagor på miljöområdet visar att det behövs ett effektivt, lättarbetat kontrollsystem på nationell nivå för att hjälpa till att kartlägga och lösa problem med genomförandet, i kombination med åtgärder för att hindra att de över huvud taget uppstår, till exempel genom kontakt mellan de relevanta genomförandeinstanserna och experter när politiken utformas. Ansträngningarna under perioden fram till 2020 kommer därför att inriktas på förbättringar inom fyra huvudområden.
- 59. För det första ska sättet att samla in och sprida kunskap om genomförandet förbättras för att hjälpa allmänheten och miljöexperter att till fullo förstå syftet och nyttan med unionens miljölagstiftning och hur nationella och lokala förvaltningar verkställer unionens åtaganden⁽³⁾. En lämplig användning av tillgängliga onlineverktyg skulle kunna bidra till detta mål. Om en enskild medlemsstat har specifika svårigheter med genomförandet kommer den att få stöd, i likhet med i den anpassade strategi som tillämpades inom ramen för europeiska planeringsterminen. Exempelvis kommer partnerskapsavtal om genomförande att upprättas som omfattar kommissionen och enskilda medlemsstater för att hantera frågor som hur man kan få ekonomiskt stöd för genomförande och bättre informationssystem för att registrera framsteg. För att detta tillvägagångssätt ska bli så effektivt som möjligt bör medlemsstaterna, om lämpligt och i enlighet med sina administrativa strukturer, uppmuntra lokala och regionala myndigheter att delta. Den tekniska plattform för samarbete i miljöfrågor som Regionkommittén och kommissionen upprättat kommer att underlätta dialog och informationsutbyte i syfte att förbättra genomförandet av lagstiftningen på lokal nivå.

⁽¹⁾ *The costs of not implementing the environment acquis* (COWI, 2011).

⁽²⁾ Den tjugonionde årsrapporten om kontrollen av EU-rättens tillämpning (2011) (COM(2012) 714).

⁽³⁾ COM(2012) 95.

60. För det andra kommer unionen att utöka kraven vad gäller kontroller och övervakning till att omfatta unionens miljölagstiftning i dess helhet, och vidareutveckla kontrollstödskapaciteten på unionsnivå, genom att utnyttja befintliga strukturer, bland annat för att svara på medlemsstaternas begäranden om stöd, hantera situationer som ger anledning till oro och underlätta samarbete i hela unionen. Förstärkt kollegial granskning och utbyte av goda exempel, liksom överenskommelser om gemensamma kontroller inom medlemsstaterna på deras egen begäran, bör uppmuntras.
61. För det tredje ska metoden för hur klagomål på genomförandet av unionens miljölagstiftning hanteras och åtgärdas på nationell nivå vid behov förbättras.
62. För det fjärde kommer unionens medborgare att ha effektiv tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor och effektivt rättsligt skydd, i överensstämmelse med Århuskonventionen och förändringar som har sin grund i Lissabonfördragets ikraftträdande och Europeiska unionens domstols senaste rättspraxis. Tvistlösning utanför domstol kommer också att uppmuntras som ett alternativ till rättslig process.
63. Den generella nivån på miljöledningen i hela unionen kommer att höjas genom att samarbetet stärks på unionsnivå och internationell nivå mellan de aktörer som yrkesmässigt arbetar med miljöskydd, däribland offentligt anställda jurister, åklagare, ombudsmän, domare och inspektörer, såsom Europeiska unionens nätverk för genomförande och upprätthållande av miljölagstiftningen (Impel), och genom att de uppmuntras att dela med sig av goda exempel.
64. Utöver att hjälpa medlemsstaterna att förbättra efterlevnaden ⁽¹⁾ kommer kommissionen att fortsätta ta sitt ansvar för att se till att lagstiftningen speglar de senaste vetenskapliga rönen, beaktar erfarenheter på medlemsstatsnivå i fråga om att verkställa unionens åtaganden och att den är sammanhängande och ändamålsenlig. När rättsliga skyldigheter är tillräckligt klara och tydliga, och när en harmoniserad tillämpning i samtliga medlemsstater anses vara det effektivaste sättet att uppnå unionens mål, kommer dessa skyldigheter att uttryckas i form av förordningar som har direkta, mätbara effekter och leder till minskade oklarheter vid genomförandet. Kommissionen kommer att öka sin användning av resultatavlor och andra metoder för att offentligt redovisa medlemsstaternas framsteg med att genomföra specifika rättsakter.
65. I syfte att maximera nyttan med unionens miljölagstiftning genom att förbättra genomförandet ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet säkerställa följande till 2020:
- Allmänheten har tillgång till tydlig information, som visar hur unionens miljö rätt genomförs i linje med Århuskonventionen.
  - Efterlevnaden av specifik miljölagstiftning har ökat.
  - Unionens miljö rätt verkställs på alla administrativa nivåer, och gemensamma förutsättningar på den inre marknaden garanteras.
  - Allmänhetens förtroende för unionens miljölagstiftning och för verkställandet av den har förbättrats.
  - Principen om effektivt rättsligt skydd för medborgarna och deras organisationer främjas.
- Detta kräver framför allt följande:
- Säkerställande av att system på nationell nivå aktivt sprider information om hur unionens miljölagstiftning genomförs, och att denna information kompletteras en översikt på unionsnivå över enskilda medlemsstaters resultat.
  - Upprättande av partnerskapsavtal om genomförande på frivillig basis mellan medlemsstaterna och kommissionen, om lämpligt med lokalt och regionalt deltagande.
  - Utvidgning av bindande kriterier för hur medlemsstaterna ska utföra effektiva kontroller och effektiv övervakning till större delar av unionens miljö rätt, och vidareutveckling av kontrollstödskapaciteten på unionsnivå, genom utnyttjande av befintliga strukturer, uppbackat med stöd till nätverk av yrkesverksamma, såsom Impel, och genom förstärkning av kollegial granskning och utbyte av goda exempel för att göra kontrollerna effektivare och mer ändamålsenliga.
  - Säkerställande av konsekventa och effektiva förfaranden på nationell nivå för att hantera klagomål om genomförandet av unionens miljö rätt.

⁽¹⁾ COM(2008) 773.

- v) Säkerställande av att de nationella bestämmelserna om tillgång till rättslig prövning motsvarar Europeiska unionens domstols rättspraxis. Främjande av medling i syfte att uppnå effektiv tvistlösning på miljöområdet utanför domstol.

Prioriterat mål 5: Att förbättra kunskaps- och faktaunderlaget för unionens miljöpolitik

66. Unionens miljöpolitik består av miljöövervakning, data, indikatorer och bedömningar knutna till genomförandet av unionens lagstiftning samt formell vetenskaplig forskning och forskningsprojekt som drivs med deltagande av allmänheten (*citizen science*). Det har gjorts betydande framsteg för att stärka detta kunskapsunderlag, öka medvetenheten och förbättra opinionsbildarnas och allmänhetens förtroende för de fakta som ligger till grund för policyåtgärder, inbegripet de politikområden där försiktighetsprincipen har tillämpats. Detta har bidragit till ökad kunskap om komplexa miljö- och samhällsproblem.
67. Åtgärder bör vidtas på unionsnivå och internationell nivå för att ytterligare stärka och förbättra samverkan mellan vetenskap och policy och medborgarnas engagemang, exempelvis genom att det utses vetenskapliga rådgivare, något som kommissionen och vissa medlemsstater redan har gjort, eller genom att bättre utnyttja av institutioner eller organ som är specialiserade på anpassning av vetenskapliga rön till policyåtgärder, såsom nationella miljöbyråer och Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning.
68. Den nuvarande utvecklingstakten och osäkerheten kring framtida trender kräver ytterligare åtgärder för att bevara och stärka kunskapsbasen och det evidensbaserade underlaget, för att säkerställa att unionens politik även fortsättningsvis bygger på en god kunskap om miljöns tillstånd, möjliga handlingsalternativ och deras konsekvenser.
69. Under de senaste årtiondena har det skett förbättringar av insamling och tillämpning av miljörelaterad information och statistik, på såväl unionsnivå och nationell, regional och lokal nivå som globalt. Insamlingen av data och deras kvalitet varierar dock, och de många olika källorna kan försvåra tillgång till data. Fortsatta investeringar är därför nödvändiga för att säkra tillgången till tillförlitliga, jämförbara och kvalitetssäkrade data och indikatorer som ligger till grund för policyutveckling. Miljörelaterade informationssystem behöver utvecklas för att man ska kunna integrera information om nya ämnesområden. Unionsomfattande utbyte av elektroniska data bör därför vidareutvecklas, med tillräcklig flexibilitet för att inbegripa nya områden.
70. Ökad tillämpning av principen för det gemensamma miljöinformationssystemet ⁽¹⁾, att *rapportera en gång, använda flera gånger*, och tillämpa gemensamma synsätt och normer för insamling och jämförelse av enhetlig rumslig information enligt systemen Inspire ⁽²⁾ och Copernicus ⁽³⁾ samt andra miljöinformationssystem för Europa (såsom det europeiska informationssystemet för biologisk mångfald (BISE) och vatteninformationssystemet för Europa (WISE), kommer att bidra till att undvika dubbelarbete och onödiga administrativ börda för offentliga myndigheter, samt arbetet för att synkronisera rapporteringskraven i olika relevanta lagstiftningsakter. Framsteg bör också göras för att förbättra tillgängligheten till och harmoniseringen av statistiska data, bland annat om avfall. Medlemsstaterna bör se till att information som samlats in för att bedöma miljökonsekvenser av planer, program och projekt (t.ex. i form av miljökonsekvensbedömningar eller strategiska miljöbedömningar) görs mer tillgänglig för allmänheten.
71. Det finns fortfarande stora kunskapsluckor, och vissa av dem är relevanta för det sjunde miljöhandlingsprogrammets prioriterade mål. Det är därför nödvändigt att satsa på ytterligare datainsamling och forskning för att fylla de luckorna, för att se till att offentliga myndigheter och företag har ett bra beslutsunderlag som verkligen speglar de faktiska sociala, ekonomiska och miljömässiga fördelarna och kostnaderna. Luckorna inom fem områden bör särskilt uppmärksammas:
1. Uppgifts- och kunskapsluckor – Det krävs avancerad forskning för att fylla dessa luckor och lämpliga modelleringsverktyg behövs för att bättre förstå komplexa frågor som rör effekter av klimatförändringar och naturkatastrofer, artförlusters betydelse för ekosystemtjänster, miljömässiga trösklar och ekologiska brytpunkter. Befintliga underlag motiverar redan fullt ut att försiktighetsåtgärder vidtas inom sådana områden, men för att få kunskap om vilka åtgärder som är lämpligast krävs ytterligare forskning om planetens gränser, om systemrisker och om hur vårt samhälle kan hantera dem. Detta bör omfatta insatser för att fylla uppgifts- och kunskapsluckor, kartlägga och bedöma ekosystemtjänster, förstå den biologiska mångfaldens grundläggande roll för sådana tjänster och förstå hur den biologiska mångfalden anpassar sig till klimatförändringar och hur förlusten av biologisk mångfald påverkar människors hälsa.

⁽¹⁾ COM(2008) 46.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire) (EUT L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 911/2010 av den 22 september 2010 om det europeiska jordövervakningsprogrammet (GMES) och dess inledande driftsfas (2011–2013) (EUT L 276, 20.10.2010, s. 1) och COM/2013/312 om ett förslag till förordning om inrättande av Copernicusprogrammet och om upphävande av förordning (EU) nr 911/2010.

2. Övergången till en inkluderande grön ekonomi kräver att tillräcklig hänsyn tas till samspelet mellan socioekonomiska faktorer och miljöfaktorer. Att öka vår kunskap för hållbara konsumtions- och produktionsmönster, hur kostnaderna för och fördelarna med att agera och kostnaderna för att inte agera kan vägas in på ett bättre sätt, hur förändringar i individens och samhällets beteende påverkar miljön och hur Europas miljö påverkas av globala megatrender kan bidra till att bättre styra de politiska initiativen mot resurseffektivitet och att minska miljöpåverkan.
3. Det råder fortfarande osäkerhet kring vilken inverkan hormonstörande ämnen, kemikaliers kombinationseffekter, vissa kemikalier i produkter och vissa nanomaterial har på människors hälsa och miljön. Genom att de återstående kunskapsluckorna fylls kan beslutsfattandet gå snabbare och framtida utveckling av unionens kemikalielaterade regelverk inriktas mot problemområden, och det kan också bidra till att främja en mer hållbar strategi för kemikalieanvändning. En unionsomfattande databas bör övervägas för att öka insynen i och tillsynen över nanomaterial. Ökad kunskap om de miljöfaktorer och exponeringsnivåer som påverkar människors hälsa och miljön skulle möjliggöra förebyggande policyåtgärder. Riktad hälsorelaterad miljöövervakning kan, i motiverade specifika fall när det finns anledning till särskild oro, förse myndigheterna med en mer heltäckande överblick över befolkningens faktiska exponering för föroreningar, särskilt känsliga befolkningsgrupper såsom barn, och kan utgöra ett bättre faktaunderlag för vägledning av lämpliga insatser.
4. I syfte att ta fram en övergripande strategi för att minimera exponeringen för farliga ämnen, särskilt för känsliga grupper, däribland barn och gravida, kommer en kunskapsbas över kemikalieexponering och toxicitet att upprättas. Tillsammans med utarbetandet av riktlinjer för testmetoder och riskbedömningsmetoder kommer detta att påskynda ett effektivt och lämpligt beslutsfattande som gynnar innovation och utvecklingen av hållbara alternativ, däribland icke-kemiska alternativ.
5. För att säkerställa att alla sektorer bidrar till att bekämpa klimatförändringarna krävs en tydlig översikt över mätningar, övervakningar och insamling av uppgifter, som rör utsläpp av växthusgaser, vilka för närvarande är ofullständiga vad beträffar vissa nyckelsektorer.

Horisont 2020 kommer att ge möjlighet att fokusera forskningen och ta till vara Europas innovationspotential genom att samla resurser och kunskaper från olika områden och discipliner inom unionen och internationellt.

72. Nya frågor uppstår genom att politiken inte håller jämna steg med den snabba tekniska utvecklingen, t.ex. vad gäller nanomaterial och material med liknande egenskaper, okonventionella energikällor, koldioxiduppsamling och förvaring och elektromagnetiska vågor. Detta innebär utmaningar för riskhantering och kan ge upphov till konflikter mellan olika intressen, behov och förväntningar, vilket i sin tur kan leda till ökad allmän oro och eventuellt fientlighet mot ny teknik. Det behövs därför en bredare, tydligare samhällsdebatt om miljörisiker och vilka eventuella kompromisser som vi är villiga att godta mot bakgrund av ibland ofullständig eller oviss information om nya risker och hur de bör hanteras. Ett systematiskt tillvägagångssätt för hantering av miljörisiker kommer att förbättra unionens kapacitet att kartlägga och reagera på teknisk utveckling i rätt tid och skapar därmed förtroende hos allmänheten.
73. För att förbättra kunskaps- och faktaunderlaget för unionens miljöpolitik ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet säkerställa följande till 2020:
  - a) Opinionsbildare och aktörer har ett mer välinformerat underlag för att utarbeta och genomföra miljö- och klimatåtgärder, bland annat kunskap om människans inverkan på miljön och för att mäta kostnader för och fördelar med att agera och kostnader för att inte agera.
  - b) Kunskapen om nya miljö- och klimatrisker och förmågan att bedöma och klara av dem är avsevärt förbättrade.
  - c) Samspelet mellan vetenskap på miljöområdet och politik har stärkts, bland annat medborgarnas tillgång till uppgifter och bidraget från forskningsprojekt som drivs med deltagande av allmänheten (citizen science).
  - d) Unionens och medlemsstaternas påverkan i internationella vetenskapspolitiska forum förstärks för att förbättra kunskapsunderlaget för internationell miljöpolitik.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) Forskningen i unionen och medlemsstaterna måste samordnas, delges och främjas för att avhjälpa viktiga kunskapsluckor på miljöområdet, inklusive riskerna för att gå utanför miljömässiga brytpunkter och planetens gränser.
- ii) Införande av ett systematiskt och integrerat tillvägagångssätt för hantering av miljörisiker, särskilt med anknytning till utvärderingen och förvaltningen av nya och framväxande politikområden och därtill hörande risker samt adekvata och samstämda regleringsåtgärder. Detta skulle kunna bidra till att stimulera vidare forskning om farorna med nya produkter och processer och ny teknik.

- iii) Insamling, hantering, spridande och återanvändning av miljö- och klimatdata och information måste förenklas, synkroniseras och uppdateras – inklusive framtagandet och genomförandet av ett gemensamt miljöinformations-system.
- iv) Upprättande av en omfattande kunskapsbas över kemikalieexponering och toxicitet, som om möjligt bygger på data som erhållits utan djurförsök. Vidareutveckling av unionens samordnade strategi för hälsorelaterad miljöövervakning, om lämpligt inbegripet standardisering av forskningsprotokoll och bedömningskriterier.
- v) Intensifierat samarbete på internationell nivå, unionsnivå och medlemsstatsnivå om samverkan mellan vetenskap och politik i miljöfrågor.

Prioriterat mål 6: Att säkerställa investeringar för miljö- och klimatpolitik och ta itu med externa kostnader för miljöpåverkan

74. För att nå de mål som anges i det sjunde miljöhandlingsprogrammet kommer rätt sorts insatser att krävas från offentligt och privat håll. Samtidigt som många medlemsstater kämpar för att klara den ekonomiska krisen ger behovet av ekonomiska reformer och minskade statsskulderna nya möjligheter att snabbt ställa om till en resurs-effektivare, säkrare och hållbarare utsläppsnålare ekonomi.
75. Vissa branscher har för närvarande svårt att locka till sig investeringar, framför allt på grund av obefintliga, eller snedvridna, prissignaler som beror på att miljökostnader inte redovisas korrekt eller på grund av miljöskadliga offentliga subventioner.
76. Unionen och dess medlemsstater måste skapa de rätta förutsättningarna för att se till att externa miljöeffekter hanteras korrekt, bland annat genom att se till att rätt marknadssignaler sänds ut till den privata sektorn, med beaktande av eventuella negativa sociala effekter. Det innebär att principen om att förorenaren betalar tillämpas mer systematiskt, särskilt genom att miljöfarliga subventioner fasas ut på unions- och medlemsstatsnivå, under vägledning av kommissionen, med hjälp av ett åtgärdsbaserat tillvägagångssätt, bland annat via den europeiska planeringsterminen, och att skatteåtgärder till stöd för hållbar resursanvändning beaktas, såsom grön skatteväxling. När naturresurserna blir allt knappare kan avkastning och vinster kopplade till ägande eller ensamrätt till resurserna stiga. Offentliga insatser för att se till att avkastningen inte är orimlig och att externa effekter tas med i beräkningen, kommer det att leda till effektivare resursanvändning, bidra till att undvika snedvridningar av marknaden samtidigt som det ger offentliga intäkter. Miljö- och klimatprioriteringar kommer att fullföljas inom ramen för den europeiska planeringsterminen, bland annat genom huvudindikatorer, där dessa prioriteringar är relevanta för möjligheten att uppnå hållbar tillväxt i enskilda medlemsstater som omfattas av landsspecifika rekommendationer. Andra marknadsbaserade styrmedel, som betalning för ekosystemtjänster, bör användas i större omfattning inom unionen och på nationell nivå för att stimulera deltagande från den privata sektorn och en hållbar förvaltning av naturkapitalet.
77. Den privata sektorn, särskilt små och medelstora företag, bör också uppmuntras att ta till vara de möjligheter som unionens nya budgetram ger att öka sitt engagemang för att nå miljö- och klimatmål, särskilt i fråga om miljöinnovationer och införande av ny teknik. Offentlig-privata initiativ för miljöinnovation bör främjas inom ramen för europeiska innovationspartnerskap, som det europeiska innovationspartnerskapet om vatten⁽¹⁾. Genom den nya lagstiftningen för innovativa finansieringsinstrument⁽²⁾ bör det bli lättare för den privata sektorn att få tillgång till finansiering för miljöinvesteringar, särskilt vad gäller biologisk mångfald och klimatförändringar. Europeiska företag bör uppmuntras ytterligare att redovisa miljöinformation som en del av sin ekonomiska redovisning, utöver kraven i unionens befintliga lagstiftning⁽³⁾.
78. I förslagen till unionens fleråriga budgetram 2014–2020 har kommissionen förbättrat integreringen av miljö- och klimatmål i alla unionens finansieringsinstrument för att ge medlemsstaterna möjlighet att nå sådana mål. Kommissionen har också föreslagit att klimatrelaterade utgifter ska ökas till minst 20 % av den totala budgeten. Inom viktiga politiska områden som jordbruk, landsbygdsutveckling och sammanhållningspolitiken bör incitamenten för att tillhandahålla kollektiva miljönyttigheter och -tjänster förstärkas och finansieringen kopplas till miljörelaterade förhandsvillkor, inklusive stödåtgärder. Detta bör garantera att medlen används effektivare och i överensstämmelse med miljö- och klimatmålen. Avsikten med de förslagen är att sammanföra unionens politik med sammanhållna finansiella resurser för genomförandet, och med ytterligare medel för miljö- och klimatinsatser, för att ge konkreta och sammanhängande fördelar på platsen.
79. Utöver denna integrering kommer Life-programmet⁽⁴⁾ att tillåta att medel kombineras och anpassa dem bättre till politiska prioriteringar på ett mer strategiskt och kostnadseffektivt sätt för att stödja miljö- och klimatrelaterade åtgärder, via genomförandet av en mängd olika projekt, inklusive *integrerade projekt*.

⁽¹⁾ COM(2012) 216.

⁽²⁾ COM(2011) 662.

⁽³⁾ COM(2011) 681.

⁽⁴⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättandet av ett program för miljö och klimatpolitik (COM(2011) 874, 2011/0428(COD)).

80. Det kapitaltillskott som kommer från Europeiska investeringsbanken (EIB) som en del av 2012 års tillväxt och sysselsättningspakt utgör en extra investeringskälla⁽¹⁾ som bör spenderas i enlighet med unionens miljö- och klimatmål.
81. Trots att betydande medel avsätts för miljön visar erfarenheterna från programperioden 2007–2013 att utnyttjandegraden på alla nivåer under de inledande åren har varit mycket ojämn, vilket kan äventyra uppnåendet av överenskomna mål. För att undvika att detta upprepas bör medlemsstaterna integrera miljö- och klimatmål i sina finansieringsstrategier och program för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, landsbygdsutveckling och havspolitik, prioritera ett tidigt utnyttjande av finansieringen för miljö- och klimatinsatser och stärka genomförandeorganens förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva och hållbara investeringar, för att säkerställa nödvändigt och tillräckligt finansiellt stöd för investeringar inom dessa områden.
82. Det har även varit svårt att spåra utgifter som använts för biologisk mångfald och klimat. För att bedöma framstegen med att uppnå de målen bör ett system för spårning och rapportering upprättas på unions- och medlemsstatsnivå. Upprättandet av ett sådant system är viktigt för unionens samlade insatser inom ramen för multilaterala avtal om klimatförändringar och biologisk mångfald. Unionen kommer att bidra till den mellanstatliga process som lanserades vid Rio + 20 för att bedöma finansieringsbehoven och föreslå olika alternativ till en effektiv finansieringsstrategi för hållbar utveckling.
83. Arbetet med att ta fram indikatorer för att övervaka ekonomiska framsteg, som kompletterar och går utöver bruttonationalprodukten (BNP), bör fortsätta. För att kunna säkerställa öppna, hållbara investeringar krävs att miljönyttigheter kan värderas korrekt. Ytterligare insatser för att mäta ekosystemens värde och kostnaden för deras utarmning, och för att utveckla lämpliga incitament, behövs för att få underlag för politiska beslut och investeringsbeslut. Arbetet med att utveckla ett system för miljöredovisning, som omfattar fysisk och ekonomisk redovisning av naturkapital och ekosystemtjänster, måste trappas upp. Detta stöder resultatet från Rio + 20, där det erkändes att det behövs bredare mått på framsteg för att mäta välbefinnande och hållbarhet, som ett komplement till BNP.
84. För att säkra investeringar för miljö- och klimatpolitik och åtgärda externa miljöeffekter ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet säkerställa följande till 2020:
- Miljö- och klimatmål nås på ett kostnadseffektivt sätt och stöds genom lämplig finansiering.
  - Den offentliga och den privata sektorns finansiering av miljö- och klimatrelaterade utgifter har ökat.
  - Det görs en ordentlig bedömning av naturkapitalets och ekosystemtjänsternas värde och av kostnaderna för att de försämras, och hänsyn till detta tas vid politiskt beslutsfattande och investeringar.

Detta kräver i synnerhet följande:

- Omedelbar utfasning av stöd som skadar miljön, på både unions- och medlemsstatsnivå och rapportering om framstegen vid de nationella reformprogrammen, tillsammans med ökad användning av marknadsbaserade styrmedel, däribland medlemsstaternas skattepolitik, prissättning och avgiftsbeläggning, och växande marknader för miljövänliga varor och tjänster, med beaktande av eventuella negativa sociala effekter, med hjälp av ett handlingsinriktat synsätt som stöds och övervakas av kommissionen, bland annat via den europeiska planeringsterminen.
- Förbättrad utveckling av och ökad tillgång till innovativa finansiella instrument och finansiering av miljöinnovationer.
- Miljö- och klimatprioriteringar avspeglas korrekt i politiska åtgärder och finansieringsstrategier för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.
- Göra riktade insatser för att säkerställa en fullständig och effektiv användning av tillgängliga unionsmedel för miljöåtgärder, bland annat genom att avsevärt öka ett tidigt utnyttjande under unionens fleråriga budgetram 2014–2020 och genom att 20 % av budgeten avsätts för begränsning av och anpassning till klimatförändringar genom integrering av klimatåtgärder och koppling av den finansieringen till tydliga riktmärken, mål, övervakning och rapportering.
- Utveckling och tillämpning av ett system för rapportering och spårning av miljörelaterade utgifter i unionens budget senast 2014, särskilt i fråga om utgifter för klimatförändringar och biologisk mångfald.
- Integrering av miljö- och klimathänsyn i den europeiska planeringsterminen, om detta har betydelse för möjligheten att uppnå hållbar tillväxt i enskilda medlemsstater som omfattas av landsspecifika rekommendationer.

⁽¹⁾ Europeiska rådets slutsatser av den 29 juni 2012 (EUCO 76/12).

- vii) Framtagande och tillämpning av alternativa indikatorer som kompletterar och går utöver BNP för att övervaka hållbarheten i våra framsteg, och fortsatt arbete med att integrera de ekonomiska indikatorerna med de miljömässiga och sociala indikatorerna, däribland genom redovisning av naturkapital.
- viii) Vidareutveckling av och stimulans till systemet med betalning för ekosystemtjänster.
- ix) Införande av incitament och metoder som sporrar företagen till att mäta såväl miljökostnaderna för sin verksamhet som vinsterna av att använda miljö tjänster, samt att gå ut med miljöinformation som ett led i sin årliga rapportering. Uppmuntran till företagen att utöva tillbörlig aktsamhet, också inom sina leveranskedjor.

Prioriterat mål 7: Att förbättra miljöintegrering och politiskt sammanhang

85. Trots att fördraget ända sedan 1997 har krävt att miljöskyddsfrågor ska integreras i unionens övriga politiska åtgärder tyder det allmänna tillståndet för Europas miljö på att framstegen hittills inte har varit tillräckliga för att vända alla negativa trender, även om framsteg har gjorts på vissa områden. För att många av de prioriterade målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska nås krävs en effektivare integrering av miljö- och klimatrelaterade hänsyn i övriga politikområden samt mer sammanhållna helhetsstrategier som ger fördelar på flera områden. Detta bör innebära att svåra kompromisser hanteras i ett tidigt skede snarare än under genomförandefasen, och att oundviklig påverkan kan mildras på ett effektivare sätt. De nödvändiga åtgärderna bör utvecklas i tillräckligt god tid för att de relevanta målen ska hinna uppnås. Direktivet om strategisk miljöbedömning ⁽¹⁾ och direktivet om miljökonsekvensbedömning ⁽²⁾ är, när de tillämpas korrekt, effektiva verktyg för att säkra att miljöskyddskraven integreras i planer, program och projekt.
86. Lokala och regionala myndigheter, som i allmänhet ansvarar för beslut om användning av land- och havsområden, har en särskilt viktig roll i att bedöma miljökonsekvenser och skydda, bevara och stärka naturkapitalet, följaktligen också att öka motståndskraften mot effekter av klimatförändringar och mot naturkatastrofer.
87. Den förutsedda ökningen av energi- och transportnät, däribland infrastruktur till havs, måste vara förenlig med behov och åtaganden inom naturvård och klimatanpassning. Att införliva grön infrastruktur i relevanta planer och program kan bidra till att minska fragmenteringen av livsmiljöer och bevara eller återskapa ekologisk konnektivitet, stärka ekosystemens resiliens och därmed säkra den fortsatta tillgången till ekosystemtjänster, däribland koldioxidbindning och klimatanpassning, och ge hälsosammare miljöer och rekreationsområden till glädje för människor.
88. Det sjunde miljöhandlingsprogrammet innehåller flera prioriterade mål som syftar till att stärka integreringen. I förslagen till reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, den gemensamma fiskeripolitiken, det transeuropeiska nätet och sammanhållningspolitiken har kommissionen inkluderat åtgärder till stöd för miljöintegrering och hållbarhet. För att det sjunde miljöhandlingsprogrammet ska lyckas bör dessa politiska åtgärder bidra till att miljömålen nås. På samma sätt bör åtgärder som främst syftar till miljöförbättringar utformas för att också ge sekundära fördelar till andra politiska åtgärder där så är möjligt. Åtgärder för att återställa ekosystem kan till exempel utformas för att gynna livsmiljöer och arter och för att binda koldioxid, samtidigt som de främjar andra ekosystemtjänster som är nödvändiga för många ekonomiska sektorer, exempelvis pollinering eller vattenrening för jordbruket, och skapar gröna jobb.
89. För att förbättra miljöintegreringen och det politiska sammanhanget ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet säkerställa följande till 2020:
- a) De olika politikområdena på unions- och medlemsstatsnivå utvecklas och genomförs på ett sätt som stöder relevanta miljö- och klimatmål.
- Detta kräver i synnerhet följande:
- i) Integrering av miljö- och klimatrelaterade villkor och incitament i politiska initiativ, såväl i översyner och reformer av befintlig politik som i nya initiativ, på unions- och medlemsstatsnivå.
  - ii) Förhandsbedömningar av miljömässiga, sociala och ekonomiska effekter av politiska initiativ på lämplig unions- och medlemsstatsnivå för att garantera att de är sammanhängande och effektiva.
  - iii) Att direktivet om strategisk miljöbedömning och direktivet om miljökonsekvensbedömning genomförs fullt ut.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

- iv) Att information som framkommit vid efterhandsutvärderingarna och handlar om erfarenheterna av genomförandet av unionens miljöregelverk används för att göra miljölagstiftningen mera enhetlig och konsekvent.
- v) Att inom alla områden av politiken åtgärda fall där positiva inverknings i ett hänseende kan komma att uppvägas av negativa inverknings i något annat (s.k. *trade-offs*) för att maximera synergieffekterna och undvika, minska och, om möjligt, avhjälpa oavsiktliga negativa inverknings på miljön.

ATT MÖTA LOKALA, REGIONALA OCH GLOBALA UTMANINGAR

Prioriterat mål 8: Att förbättra hållbarheten i unionens städer

90. Unionen är tätbefolkad, och år 2020 beräknas 80 % av dess medborgare leva i städer eller stadsnära områden. Livskvaliteten påverkas direkt av stadsmiljöns tillstånd. Städernas miljöpåverkan sträcker sig också långt utanför deras fysiska gränser, eftersom de är starkt beroende av stadsnära områden och landsbygdsområden för att tillgodose efterfrågan på livsmedel, energi, utrymme och resurser och för att hantera avfall.
91. De flesta städer har vissa gemensamma miljöproblem, som farhågor för luftkvaliteten, höga bullernivåer, trafikstockningar, utsläpp av växthusgaser, förlust och försämring av den biologiska mångfalden, vattenbrist, översvämningar och stormar, minskande grönområden, förorenade platser, övergiven industrimark samt olämplig avfalls- och energihantering. Samtidigt är städerna i unionen normgivande i fråga om hållbar stadsutveckling och är ofta först med innovativa lösningar på miljöproblem⁽¹⁾, såsom i fråga om resurseffektivitet och initiativ till en grön ekonomi med relevans för Europa 2020-strategin. Allt fler europeiska städer tar med miljömässig hållbarhet som en av sina viktigaste strategier för stadsutveckling.
92. Den tilltagande urbaniseringen inom unionen har skapat ökad medvetenhet om vikten av den naturliga miljön i stadsområden. Det framgår allt tydligare att man börjat värda den biologiska mångfalden, exempelvis genom att återinföra naturen i stadsmiljön och bedriva landskapsvård i städerna. Man måste bedöma vilka resultat Europas städer uppnått på den biologiska mångfaldens område och förbättra dessa resultat. Som faktaunderlag till den bedömningen kunde ett särskilt index för biologisk mångfald i stadsmiljö fungera, såsom Singaporeindexet som lades fram vid FN:s konferens om biologisk mångfald som hölls i Nagoya 2010.
93. Unionens medborgare drar nytta av en rad politiska åtgärder och initiativ från unionen till stöd för hållbar stadsutveckling, oavsett om de lever i staden eller på landsbygden. En sådan hållbar utveckling kräver dock en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan olika förvaltningsnivåer och över förvaltningsgränserna, och kräver att regionala och lokala myndigheter systematiskt involveras i planering, utformning och utveckling av politiska åtgärder som har påverkan på stadsmiljön. De utökade samordningsmekanismer på nationell och regional nivå som föreslås i den gemensamma strategiska ramen för nästa finansieringsperiod och inrättandet av ett *nät för hållbar stadsutveckling*⁽²⁾ skulle bidra till att detta uppnås och även till att fler berörda parter och allmänheten involveras i beslut som påverkar dem. Lokala och regionala myndigheter skulle också få nytta av den fortsatta utvecklingen av verktyg för att förenkla insamlingen och bearbetningen av miljödata och underlätta informationsutbyte och bästa praxis, liksom av åtgärder för att förbättra genomförandet av miljölagstiftningen på unionsnivå och på nationell, regional och lokal nivå⁽³⁾. Detta överensstämmer med det åtagande som gjordes vid Rio + 20 om att främja en integrerad syn på planering, byggande och förvaltning av hållbara städer och tätorter. En integrerad syn på stadsplanering och fysisk planering, där långsiktiga miljöhänsyn beaktas fullt ut vid sidan av ekonomiska, sociala och territoriella utmaningar, är nödvändig för att se till att städerna är hållbara, ändamålsenliga och hälsosamma att bo och arbeta i.
94. Unionen bör ytterligare främja och vid behov utöka befintliga initiativ som stöder innovation och bästa praxis i städer, nätverkande och utbyten, och städerna bör uppmuntras att visa ledarskap inom hållbar stadsutveckling⁽⁴⁾. Unionsinstitutionerna och medlemsstaterna bör underlätta och uppmuntra utnyttjandet av medel inom sammanhållningspolitiken och andra fonder som stöder städer i deras strävan efter mer hållbar stadsutveckling, öka medvetenheten och uppmuntra lokala aktörer att engagera sig⁽⁵⁾. Att ta fram och enas om en rad hållbarhets-kriterier för städer utgående från ett faktaunderlag baserat på samråd med medlemsstaterna och andra relevanta aktörer skulle ge en referensram för sådana initiativ och främja en sammanhållen, integrerad syn på hållbar stadsutveckling⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Se till exempel rapporten Morgondagens städer (Europeiska kommissionen, 2011) och arbetsdokument SWD(2012)0101.

⁽²⁾ COM(2011) 615.

⁽³⁾ Se till exempel vatteninformationssystemet för Europa (WISE), Europeiskt informationssystem för biologisk mångfald (BISE) och klimatanpassningsplattformen (CLIMATE-ADAPT).

⁽⁴⁾ Bland exemplen finns Smarta städer och samhällen – ett europeiskt innovationspartnerskap COM(2012) 4701, utmärkelsen Europas miljö huvudstad och forskningsinitiativet till gemensam programplanering Ett urbant Europa.

⁽⁵⁾ Kommissionen har föreslagit att minst 5 % av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) i varje medlemsstat ska örönmärkas för att finansiera integrerad hållbar stadsutveckling.

⁽⁶⁾ Denna syn bör utgå från befintliga initiativ såsom lokal Agenda 21 och andra bästa metoder.

95. För att öka hållbarheten i unionens städer ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet garantera att följande uppnås till 2020:

- a) De flesta städer i unionen genomför politiska åtgärder för hållbar stadsplanering och utformning av städerna och i dem ingår också innovativa synsätt för kollektivtrafik och rörlighet i städerna, miljömässigt hållbara byggnader, energieffektivitet och vård av den biologiska mångfalden i städerna.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) Fastställande av ett antal kriterier för att bedöma städers miljösituation, med beaktande av ekonomiska, sociala och territoriella effekter.
- ii) Säkerställande av att städer har information om och bättre tillgång till finansiering av åtgärder för att förbättra städernas hållbarhet.
- iii) Utbyte av bästa praxis mellan städer på unionsnivå och på internationell nivå rörande innovativ och hållbar stadsutveckling.
- iv) Utveckling och främjande, inom ramen för aktuella unionsinitiativ och nätverk, av en samsyn om hur man kan bidra till förbättrad miljö i städerna genom fokusering på integrationen av stadsplanering med resurseffektivitetsmål, ett innovativt, säkert och hållbart samhälle med låga koldioxidutsläpp, hållbar markanvändning i städerna, hållbar rörlighet i städerna, förvaltning och vård av den biologiska mångfalden i städerna, ekosystemens resiliens, vattenvård, människors hälsa, allmänhetens deltagande i beslutsfattandet och undervisning i miljökunskap och miljömedvetande.

Prioriterat mål 9: Att öka unionens effektivitet i att möta internationella miljö- och klimatrelaterade utmaningar

96. Säkerställandet av det hållbara resursanvändandet är för närvarande en av världens största utmaningar och nyckeln till att utrota fattigdomen och tillförsäkra världen en hållbar framtid⁽¹⁾. Vid Rio + 20 förnyade världens ledare sitt åtagande om hållbar utveckling och om att främja en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar framtid för planeten, för nuvarande och framtida generationers skull. De medgav också att en inkluderande och grön ekonomi är ett viktigt verktyg för hållbar utveckling. Vid Rio + 20 framkom det att den växande befolkningen och en alltmer urbaniserad värld leder till att sådana utmaningar kräver internationella åtgärder inom en rad områden, såsom vatten, hav, hållbar mark och ekosystem, resurseffektivitet (särskilt avfall), säker kemikaliehantering, hållbar energi och klimatförändringar. Utfasningen av miljöskadliga subventioner, bland annat subventioner av fossila bränslen, kräver också ytterligare åtgärder. Förutom att omsätta dessa åtaganden i konkreta åtgärder på lokal och nationell nivå samt på unionsnivå kommer unionen att proaktivt verka för internationella åtgärder för att ta fram de lösningar som krävs för en global hållbar utveckling.

97. Vid Rio + 20 beslutades det att FN:s kommission för hållbar utveckling skulle ersättas med ett politiskt forum på hög nivå med uppgift att bättre integrera den hållbara utvecklingens tre dimensioner med varandra och sköta uppföljning och översyn av de framsteg som görs med att genomföra resultaten från Rio + 20, liksom också relevanta resultat från andra FN-toppmöten och konferenser, och på det sättet bidra till att målen för hållbar utveckling förverkligas, som ett led i den övergripande ramen för perioden efter 2015.

98. Många av de prioriterade målen i det sjunde miljöhandlingsprogrammet kan endast nås till fullo som en del av ett globalt åtagande och i samarbete med partnerländer och utomeuropeiska länder och territorier. Det är därför som unionen och medlemsstaterna bör engagera sig i relevanta internationella, regionala och bilaterala processer på ett kraftfullt, fokuserat, enat och sammanhållet vis. Tonvikten bör särskilt läggas vid Svartahavsområdet och Arktis, eftersom nya och gemensamma utmaningar för miljön inom dessa områden kräver ett intensivare samarbete och en ökad medverkan från unionens sida, bland annat genom att unionen går med i konventionen om skydd av Svarta havet mot föroreningar och blir ständig observatör i Arktiska rådet. Unionen och dess medlemsstater bör fortsätta att främja en effektiv regelbaserad ram för en global miljöpolitik som kompletteras av en effektivare strategisk hållning där bilaterala och regionala politiska dialoger och samarbeten anpassas till unionens strategiska partner, kandidatländer, grannländer och utvecklingsländer, som vart och ett får stöd genom lämplig finansiering.

99. Den tidsperiod som det sjunde miljöhandlingsprogrammet omfattar motsvarar viktiga faser i den internationella politiken för klimat, biologisk mångfald och kemikalier. För att klara 2-gradersmålet måste utsläppen av växthusgaser minskas med minst 50 % under 1990 års nivåer till 2050. Dock kommer de utfästelser om minskade växthusgasutsläpp som länderna hittills gjort inte att leda till mera än en tredjedel av de minskningar som krävs senast fram till 2020⁽²⁾. Om det inte vidtas mer resoluta globala åtgärder är det osannolikt att klimatförändringarna

⁽¹⁾ Human Development Report (UNDP, 2011).

⁽²⁾ I rapporten The Emissions Gap från Förenta nationernas miljöprogram 2012 framhålls det att det behövs ovillkorliga utfästelser om minskningar på området 4 GtCO₂e jämfört med en medianuppskattning på minskningar på 14 GtCO₂e som behövs för att vi ska stanna nedanför tvågradersmålet.

kan bromsas. Även med det mest optimistiska scenariot kommer länder i allt större utsträckning att stå inför oundvikliga konsekvenser av klimatförändringar på grund av tidigare utsläpp av växthusgaser, och kommer att behöva utveckla strategier för att anpassa sig till klimatförändringar. I enlighet med Durbanplattformen för förstärkta insatser ska en omfattande och kraftfull överenskommelse som gäller för alla antas till 2015 och vara genomförd till 2020. Unionen kommer att arbeta aktivt i denna process och delta i diskussioner om hur gapet ska överbryggas mellan de utsläppsminskningar som industri- och utvecklingsländer har utlovat, och de insatser som krävs för att hålla sig på en utsläppsnivå som är förenlig med 2-gradersmålet, med de senaste rönen från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar som informationsunderlag. Genomförandet av resultaten från Rio + 20 måste också vara konsekvent med och komplettera denna process, så att de förstärker varandra. Uppföljningen av Rio + 20 bör också bidra till att minska utsläppen av växthusgaser och därmed bekämpa klimatförändringarna. Unionen bör samtidigt bedriva och fördjupa klimatpartnerskap med strategiska partner och vidta ytterligare åtgärder för att integrera miljö- och klimatrelaterade hänsyn i handels- och utvecklingspolitiken, och erinra sig de ömsesidiga åtagandena och den ömsesidiga nyttan.

100. De globala målen om biologisk mångfald ⁽¹⁾ som föreskrivs i konventionen om biologisk mångfald (CBD) måste nås till 2020 som utgångspunkt för att stoppa och på sikt vända förlusten av biologisk mångfald i världen. Unionen kommer att göra sin del av de ansträngningarna, bland annat genom att dubblera det sammanlagda internationella resursflödet till biologisk mångfald i utvecklingsländer till 2015 och kommer att åtminstone bibehålla denna nivå till 2020, såsom det fastställts bland de preliminära målen som det överenskommit om i resursmobiliseringsstrategin ⁽²⁾ i konventionen om biologisk mångfald. Det är också viktigt att unionen spelar en aktiv roll inom den mellanstatliga vetenskapspolitiska plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, IPBES) efter det att unionen en gång blivit fullvärdig medlem av den, för att anknyta de lokala, regionala och internationella nivåerna av styrelseformer för biologisk mångfald till varandra. Unionen kommer att fortsätta stödja genomförandet av Förenta nationernas konvention för bekämpning av ökenspridning, framför allt genom att vidta åtgärder för att sträva efter att uppnå en värld som är neutral ur markförstörelsesynvinkel, enligt överenskommelsen vid Rio + 20. EU kommer även att öka sina insatser för att nå målet om säker hantering av kemikalier under hela deras livscykel och av farligt avfall, som skärptes vid Rio + 20, samt stödja relaterade konventioner. Unionen kommer att fortsätta att ha en aktiv och konstruktiv roll för att bidra till att nå målen i dessa processer.
101. Unionen har goda meriter när det gäller medlemskap i multilaterala miljööverenskommelser, men ett antal medlemsstater har ännu inte ratificerat viktiga överenskommelser. Detta minskar unionens trovärdighet i förhandlingar. Medlemsstaterna och unionen bör se till att i tid ratificera respektive godkänna alla miljööverenskommelser som de har undertecknat.
102. Unionen och dess medlemsstater bör proaktivt inleda internationella förhandlingar om nya och framväxande frågeställningar, framför allt om nya konventioner, avtal och bedömningar, och följaktligen åter bekräfta sin fasta beslutsamhet till fortsatt arbete för att det så snart som möjligt ska inledas förhandlingar inom ramen för FN:s generalförsamling om ett avtal om genomförande av Förenta nationernas havsrättskonvention (UNCLOS) om bevarande och hållbar användning av den biologiska mångfalden i havsområden utanför nationell jurisdiktion och sitt stöd till att den första bedömningen av världshaven slutförs.
103. EU bör också utnyttja sin ställning som en av de största marknaderna i världen för att främja politiska åtgärder och tillvägagångssätt som minskar belastningen på de globala naturresurserna. Det kan ske genom att ändra konsumtions- och produktionsmönster, bland annat genom att det vidtas nödvändiga åtgärder till förmån för en hållbar resursförvaltning på internationell nivå och för att det tioåriga ramprogrammet om hållbar konsumtion och produktion ska genomföras, liksom att säkerställa att handelspolitiken och policyn på den inre marknaden stöder miljö- och klimatmålen och skapar incitament för andra länder att modernisera och stärka sina regelverk och normer på miljöområdet, så att miljödumpning kan undvikas. Unionen kommer att fortsätta främja hållbar utveckling genom att förhandla fram och genomföra ambitiösa bestämmelser i sina internationella handelsavtal och i de frivilliga bilaterala partnerskapen om skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog (Flegt), som garanterar att endast virke som avverkats lagligt kommer in på EU-marknaden från partnerländer. Här fungerar Europeiska unionens timmerförordning ⁽³⁾ som rättslig grund för hur unionen, via sin efterfrågan på timmer och trävaror, kan vidta åtgärder mot det världsomfattande problemet med olaglig avverkning. Andra politiska alternativ för att minska effekterna av unionens konsumtion på den globala miljön, inbegripet avskogning och skogsförsämring, kommer också att utforskas.
104. Unionen bör också i större utsträckning bidra till initiativ som underlättar övergången till en inkluderande och grön ekonomi på internationell nivå, såsom främjandet av lämpliga gynnsamma villkor, utvecklandet av andra marknadsbaserade instrument och andra indikatorer än BNP, som är förenliga med dess interna policy.

⁽¹⁾ CBD, Strategic Plan for Biodiversity 2011–2020.

⁽²⁾ CBD, beslut XI/4.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden (EUT L 295, 12.11.2010, s. 23).

105. Unionen bör fortsätta att främja miljömässigt ansvarsfulla affärsmetoder. Nya krav i enlighet med unionens initiativ om ansvarsfullt företagande ⁽¹⁾ för börsnoterade och stora icke börsnoterade bolag som sysslar med råvaruutvinning och primärskogsavverkning att rapportera in betalningar de gör till regeringarna kommer att leda till ökad insyn och ansvar vad gäller exploateringen av naturresurser. Som en ledande leverantör av miljöanpassade varor och tjänster bör unionen främja globala miljönormer, frihandel med miljöanpassade varor och tjänster, ytterligare utveckling av miljö- och klimatanpassad teknik, skydd för investeringar och immateriella rättigheter och internationellt utbyte av bästa praxis.

106. För att öka unionens effektivitet i att hantera internationella miljö- och klimatproblem ska det sjunde miljöhandlingsprogrammet garantera att följande uppnås till 2020:

- a) Resultaten från Rio + 20 är helt integrerade i unionens inrikes- och utrikespolitik och unionen bidrar på ett effektivt sätt till de globala insatserna för att genomföra beslutade åtaganden, bland annat de som gjorts inom Riokonventionerna och till initiativ för att underlätta en global övergång till en inkluderande och grön ekonomi inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsutrotning.
- b) Unionen ger effektivt stöd till nationella, regionala och internationella insatser för att hantera miljö- och klimatproblem och säkerställa en hållbar utveckling.
- c) Påverkan av konsumtionen inom unionen på miljön utanför unionens gränser har minskat.

Detta kräver i synnerhet följande:

- i) verka för, som ett led i en sammanhängande och heltäckande strategi för perioden efter 2015 för att möta de universella utmaningarna fattigdomsutrotning och hållbar utveckling, och med hjälp av en inkluderande samarbetsprocess, för att anta mål för hållbar utveckling som
  - är i linje med nuvarande internationellt överenskomna mål, bland annat om biologisk mångfald, klimatförändringar, social delaktighet och minimitröskelvärden för socialt skydd,
  - behandlar, på nationell och internationell nivå, prioriterade områden, exempelvis energi, vatten, livsmedelstrygghet, hav, hållbar konsumtion och produktion, anständigt arbete, goda styrelseformer och rättsstatlighet på,
  - kan tillämpas universellt och omfattar alla tre dimensionerna inom hållbar utveckling,
  - bedöms och åtföljs av mål och indikatorer, varvid hänsyn tas till att olika nationer har olika omständigheter, kapacitet och utvecklingsnivå,
  - är i linje med och stöder andra internationella åtaganden såsom i fråga om klimatförändringar och biologisk mångfald.
- ii) Arbeta för att ge FN en effektivare struktur för hållbar utveckling, särskilt dess miljödimension, genom att
  - FN:s miljöprogram (Unep) stärks ytterligare i enlighet med resultaten från Rio + 20, och utgående från FN:s generalförsamlings beslut om att byta ut benämningen Uneps styrande råd till FN:s miljöförsamling inom Unep ⁽²⁾, samtidigt som det görs fortsatta ansträngningar för att ge Unep status som ett specialorgan,
  - stöd ges till arbetet med att stärka synergieffekterna mellan olika multilaterala miljööverenskommelser, särskilt inom kemikalier, klustren avfall och biologisk mångfald,
  - bidra till att säkerställa att miljöaspekter är en central del i det arbete som utförs av det politiska högnivåforumet.
- iii) Stärkta effekter av olika finansieringskällor, däribland beskattning och nationell resursmobilisering, privata investeringar, nya partnerskap och innovativa finansieringskällor, och möjligheter skapas att använda utvecklingsbistånd för att stärka övriga finansieringskällor som en del av en strategi för finansiering av hållbar utveckling, liksom i unionens egen politik, däribland internationella åtaganden om finansiering som rör klimat och biologisk mångfald.

⁽¹⁾ Förslag till översyn av insynsdirektivet (COM(2011) 683, 2011/0307(COD)) och redovisningsdirektiven (COM(2011) 684, 2011/0308(COD)).

⁽²⁾ Beslut av FN:s generalförsamling, A/67/784 av den 7 mars 2013, om Uneps styrelses rekommendation.

- iv) Samarbetet med partnerländer måste utformas mer strategiskt. Detta bör omfatta ett mer fokuserat samarbete med
- strategiska partner om att främja bästa praxis för nationell miljöpolitik och miljölagstiftning, och enighet i multilaterala miljöförhandlingar,
  - länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken om gradvis tillnärmning med unionens grundläggande miljö- och klimatpolitik och förstärkning av samarbetet för att avhjälpa regionala miljö- och klimatrelaterade problem,
  - utvecklingsländer för att stödja deras arbete med att skydda miljön, bekämpa klimatförändringar och minska naturkatastrofer och genomföra internationella miljöåtaganden för att minska fattigdomen och stärka den hållbara utvecklingen.
- v) Ett mer konsekvent, aktivt och effektivt engagemang i befintliga och nya multilaterala miljöprocesser och andra relevanta processer, också i form av kontakter i god tid med tredjeländer och andra berörda parter, i syfte att se till att åtagandena för 2020 uppfylls på unionsnivå och främjas globalt, och ratificering av alla viktiga multilaterala miljööverenskommelser i god tid före 2020, tillsammans med ökade insatser för att de ska genomföras. Genomförande av det tioåriga ramprogrammet för hållbar konsumtion och produktion.
- vi) Bedömning av den globala miljöpåverkan av unionens konsumtion av livsmedel och andra varor samt, om så är lämpligt, framtagande av förslag till policyåtgärder för att åtgärda vad som framkommit vid bedömningarna och övervägandet att utforma en åtgärdsplan för unionen om avskogning och skogsförsämring.
- vii) Främjande av vidareutveckling och genomförande av utsläppshandelssystem runtom i världen och underlätta att de sammankopplas.
- viii) Arbete för att jorden ska kunna tåla människans ekonomiska och sociala framsteg, med hjälp av ökad kunskap om planetens gränser, bland annat i form av att det tas fram en ram för hur människans välbefinnande och välstånd ska kunna tillförsäkras på lång sikt efter 2015.
-